БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 130 (361)

2 ИЮЛЬ ШАНБА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Барча тинчликсевар кучларнинг иродаси

Финляндиянинг пойтахти Хельсинкида Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси ўз ишини тамомлади. Тинчликсевар кучларнинг ер юзидаги 68 мамлакатдан келган икки мингга яқин вакили саккиз кун давом этган эркин дискуссия вақтида ҳозирги халқаро аҳволга доир проблемаларни муҳокама қилдилар, ҳал этиш пайти келиб қолган халқаро масалаларни ҳал этишнинг ҳамма учун мақбул бўлган усулларини қидирдилар, тинчлик йўлидаги кураш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Яхши ниятдаги кишиларнинг шундай кенг йиғилиши тарихда ҳали бўлмаган эди. Ассамблея ишларида турли қит'алардан ва турли мамлакатлардан келган кишилар қатнашдилар. Мажлислар залида ишчилар ва деҳқонлар блан бир қаторда отоқли давлат ва жамоат арбоблари, фан, адабиёт ва сан'ат вакиллари ўтирган эди. Ассамблеяда тинчлик тарафдорлари ҳаракати вакиллари блан биргаликда тинчликни ҳимоя қилаётган кўпгина бошқа ижтимоий оқимларнинг вакиллари ҳам қатнашдилар.

Ассамблеяда кўп вакиллар қатнашганлиги халқаро миқ'ёсдаги кўпгина жуда муҳим масалалар юзасидан турли нуқтаи назарларни аниқлаш ва бир-бирлари блан таққослаб кўриш имконини берди. Ана шу турли нуқтаи назарларни изҳор қилган кишиларни ҳамма учун муштарак бўлган ягона мақсад, я'ни тинчликни сақлаш ҳамда мустаҳкамлаш йўлида ҳамжиҳатликка интилиш мақсади бир-бирлари блан яқинлаштирди. Ассамблея қатнашчилари изҳор қилган яхши ирода турли нуқтаи назарларни мувофиқлаштириш ва умумий бир қарорга келиш имконини берди.

Ассамблеянинг бу муваффақияти ҳозирги халқаро вазиятда ҳам, жиддий ихтилофлар бўлишига қарамай, ҳал этиш пайти келган жуда муҳим проблемалар ҳақида музокаралар олиб бориш йўли блан бамаслаҳат қарор чиқаришга эришиш мумкин ва лозим эканлигига халқларнинг ишончини оширади.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси ўз ишини олиб борган вазият халқаро муносабатларда анча кескинлик борлиги блан характерланади. Бу кескинлик ба'зи мамлакатларда давом эттирилаётган ҳарбий пропаганда ва зўр бериб қуролланиш натижасида тобора авж олдирилмоқда. Бундай кескинликни янада кучайтириш тинчликни сақлашга хавф туғдирган бўлар эди, янги уруш чиқариш хавфини вужудга келтирган бўлар эди.

Аммо, шу блан бирга, барқарор тинчликка ва халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга олиб борадиган йўллар ҳам борлиги исбот этилди. Халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш юзасидан Совет Иттифоқи ва бошқа тинчликсевар мамлакатлар томонидан ўтказилаётган сиёсат тобора янги ижобий натижалар бермоқда.

Хельсинкида ўтказилган Жаҳон Ассамблеяси тинчликсевар кучларнинг янги уруш хавфига қарши, халқаро муносабатлардаги кескинликни юмшатиш учун, барча халқларнинг хавфсизлигини та'минлаш учун, узоқ давом этадиган мустаҳкам тинчлик учун олиб бораётган курашининг асосий йўлларини белгилаб берди.

Жаҳон Ассамблеясининг қатнашчилари якдиллик блан э'тироф қилдиларки, ялпи қирғин қуроллари запасларининг мавжудлиги ва атом урушига тайёргарлик, бундай тайёргарликни ҳарқандай баҳоналар блан асослаб кўрсатишга ҳарқанча уринилса ҳам, қўрқув ва ишончсизлик манбаи бўлади, мамлакатлар ўртасида душманликни кучайтиради ва бу блан уруш хавфини авж олдиради. Вазифалар шундан иборатки, барча ҳукуматлар атом қуролини қўлланишдан тантанали суратда воз кечишлари, атом қуролининг мавжуд запасларини йўқотишлари ва қурол-яроғларни этаплар бўйича ва қаттиқ халқаро контроль остида анча қисқартиришлари лозим. Бутун дун'ё халқлари ана шу вазифаларнинг бажарилишини тобора қат'ият блан талаб қиладилар.

Ассамблея халқаро муносабатларда зўравонлик қилиш сиёсатини қўлланишни ва бошқа давлатларнинг хавфсизлигига қарши қаратилган ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг руҳи ва ҳарфига хилоф бўлган бекик ҳарбий блокларнинг бўлишини қат'ий қоралади. Ассамблея қатнашчилари Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунг конференциясида қабул қилинган принципларни якдиллик блан қувватладилар. Ер юзининг турли қисмларидаги мамлакатлар қатнашадиган ана шундай регионал конференцияларнинг чақирилиши, масалан, Европа давлатлари конференциясининг ўтказилиши халқаро вазиятдаги кескинликни юмшатишга ёрдам бераолади. Ассамблея тинчлик манфаатларини кўзлаб, барча мамлакатларни зўравонлик қилиш сиёсатидан воз кечишга ва жанжалли масалаларни музокаралар олиб бориш йўли блан ҳал этишга чақирди.

Ассамблея ҳозирги вақтда дун'ё турли социал, сиёсий ва иқтисодий системалардан иборат эканлигини та'кидлаб, халқаро хавфсизликни сақлаш учун барча давлатларнинг ўз ташқи сиёсатларида территориал бутунлик ва суверенитетни ўзаро ҳурмат қилиш, ҳужум қилишмаслик, бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик, тотув яшаш принципларига амал қилишга розч бўлишлари талаб этилади, деб қайд қилди. Делегатларнинг нутқлари барча мамлакатларда халқларнинг тотув яшашга доир ана шу беш принцип йўлидаги ҳаракати кучайиб бораётганлигини кўрсатди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти барча халқлар ўртасида самарали ҳамкорлик ўрнатиши керак. Жаҳон тинчлик Ассамблеяси Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қарата чиқарган Мурожаатида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ўз Уставига ва буюк давлатлар ўртасидаги якдиллик принципига содиқ бўлиб қолиши керак, бу ташкилот ҳақиқатан ҳам ҳамма қатнашаоладиган ташкилот бўлиши лозим ва шу муносабат блан Хитой Халқ Республикасига унинг мазкур ташкилотдаги қонуний ўрни қайтариб берилиши керак, деб та'кидлади.

Давлатларнинг суверен ҳуқуқларини ҳарқандай йўллар блан камситиш халқаро конфликтларнинг пайдо бўлиш хавфини туғдиражагини э'тиборга олиб, Ассамблея давлат суверенитетини чеклашни... «тинчлик гарантияси» деб тасвирловчи сохта пропагандани рад этди. Ассамблея бошқа давлатларнинг ҳарбий мақсадларини амалга ошириш учун ўзга давлатларнинг территориясидан фойдаланишни кўзда тутган ҳарқандай «ҳуқуқлар»нинг бекор қилинишини талаб этди.

Ассамблея қатнашчилари иқтисодий ва социал проблемаларни ўрганиш, шунингдек мамлакатлар ўртасида маданий алоқа ўрнатиш ҳамда ёшларни тинчлик руҳида тарбиялаш масалалари соҳасида кўп иш қилдилар. Ассамблея мамлакатларнинг миллий экономикасини зўр бериб қуролланиш машаққатларидан халос қилишни ва бўшаб қолган маблағларни халқларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини оширишга, кам тараққий этган мамлакатларнинг аҳолисига беғараз ёрдам кўрсатишга сарф қилишни талаб этди. Халқаро иқтисодий муносабатлардаги ҳарқандай камситиш ва тенгсизликни тугатиш ҳақидаги талаб Ассамблеяда кенг қўллаб-қувватланди.

Инсониятнинг барча тинчликсевар кучлари вакиллари Хельсинкида тўпландилар. Ана шу тинчликсевар кучларнинг иродаси Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси томонидан қабул қилинган Мурожаатда ўз ифодасини топди. Бу мурожаат ғоят зўр ишонч бағишловчи ҳужжатдир. Бу ҳужжат узоқ давр мобайнида бутун дун'ёдаги яхши ниятли кишилар учун, шубҳасиз, байроқ бўлиб хизмат қилади.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг Мурожаати даставвал тинчлик ва халқлар хавфсизлигини сақлаш юзасидан асосий жавобгарлик юкланган буюк давлатларга қаратилган. Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг яқинда ўтказиладиган учрашувини э'тиборга олиб, дун'ё икки лагерьга бўлинган шароитда инсоният ана шу учрашувга катта умид боғлайди, деб та'кидлади. Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси ўзаро ишончсизликни йўқотишни тўрт ҳукумат бошлиқларининг энг биринчи вазифаси деб ҳисоблайди. Агар тўрт давлатнинг Кенгаши халқларнинг жамоатчилик фикри блан ҳисоблашадиган бўлса, бу Кенгаш халқаро миқ'ёсдаги кўпгина жанжалли масалаларни тинч музокаралар олиб бориш йўли блан ҳал этаолади.

Европа давлатларининг хавфсизлиги ва уларнинг мустаҳкам ҳамкорлигини та'минлаш масаласи — барча тўрт давлатнинг яхши ният блан ҳаракат қилиб, ҳал этилиши лозим бўлган масалалар жумласидандир. Агар тўрт давлатнинг кенгаши жамоатчилик фикри блан ҳисоблашадиган бўлса, бу кенгаш Европадаги барча давлатларнинг хавфсизлиги та'минланадиган Европани барпо қилиш йўлида биринчи этап бўлади. Бу вазифанинг ҳал этилиши ҳарқандай ҳарбий блокларга қўшилмаган ва милитаризмнинг қайтадан вужудга келтирилишидан гарантия қилинган бирлашган, демократик, тинчликсевар герман давлатини қайтадан тиклаш блан маҳкам боғлиқдир.

Дун'ё халқлари музокаралар олиб бориш йўли блан четэл қўшинларини Хитойнинг Тайвань оролидан олиб чиқиб кетишга тайёргарлик кўришни, Ҳинди-Хитой тўғрисидаги Женева битимларига қаттиқ риоя қилинишини контроль қилишни ва Хитой Халқ Республикасига унинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги қонуний ўрнини қайтариб беришни талаб қилмоқдалар.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси тинчликсевар кучлар номидан тўрт буюк давлатга мурожаат қилиш блан бирга жаҳон жамоатчилигини ҳушёр бўлишга да'ват этади. Дун'ёда «совуқ муносабатлар уруши»дан мамнун бўлган ва шу сабабдан тўрт буюк давлат ўртасида амалий ҳамкорликнинг тикланишига қарши курашаётган кучлар ҳали ҳам бор. Халқлар уларнинг қўпоручилик ишларига қаршилик кўрсатишга тайёр туришлари лозим.

Жамоатчилик фикри қат'ий ёрдам бермаса, халқаро проблемаларнинг тинч йўл блан ҳал этилишини та'минлаш мумкин эмас. **Ўз олдиларига айни бир мақсадни, я'ни ҳамжиҳатлик, тинчлик, ҳамкорлик қилиш мақсадини қўйган тинчликсевар кучларнинг ҳеч мустасносиз ҳаммаси ўз ҳаракатларини бирлаштирадиган бўлсалар тинчлик иши муваффақият қозонади.**

Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси турли миллат, идеология, динларга, турли ижтимоий синфлар ва ташкилотларга мансуб бўлиш, тинчлик йўлидаги курашда эркин ҳамкорлик қилишга халақит беролмайди, деган қат'ий ишончини изҳор қилди.

Барча тинчликсевар халқлар каби совет халқи ҳам Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг иш натижаларини қизғин табрикламоқда. Бу Ассамблеянинг фаолиятида, у қабул қилган қарорларда ҳарбир совет кишисига яқин бўлган интилиш, я'ни халқларнинг ўзларини уруш даҳшатларидан қутқариш йўлидаги интилиши аниқ ифода этилди.

Совет жамоатчилиги Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг иш натижалари ҳозирги халқаро вазиятга ўзининг самарали та'сирини кўрсатади ва халқаро кескинликни янада юмшатишга ёрдам беради деб ишонади.

(«Правда»нинг 1 июльдаги бошмақоласи).

Ўртоқ Вильгельм ПИККА

Қадрдон ўртоқ Пик!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети революцион ва ижтимоий-сиёсий фаолиятингизнинг 60 йиллиги муносабати блан Сизни самимий табриклайди ва қутлайди.

Сизнинг ҳормай-толмай бажараётган ёрқин сиёсий фаолиятингиз меҳнаткаш халққа, тинчлик, демократия ва социализм ишига хизмат қилишнинг буюк намунасидир. Германия меҳнаткашлари ва халқаро ишчилар ҳаракати Сизни марксизм-ленинизм идеяларини изчиллик ва садоқат блан амалга оширучи киши деб билади.

Совет кишилари Сизни ўзларининг самимий дўсти ва Германия ҳамда Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик учун саботли курашчи деб биладилар ва севадилар.

Қадрдон ўртоқ Пик, Сизга сиҳат-саломатлик ва герман халқининг ҳамда бутун дун'ё меҳнаткашларининг бахт-саодати йўлидаги ишингизда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувингизни тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

БҚХВ Бош комитетида

Қишлоқ хўжалигини механизациялаш соҳасидаги илғорларни 1955 йил иш натижаларига қараб, БҚХВнинг қатнашчиси қилиб тасдиқлаш тўғрисида:

1955 йилда ишлабчиқаришда юқори кўрсаткичларга эришган ҳамда БҚХВ томонидан белгиланган кўрсаткичларни ошириб бажарганлар — картошкани квадрат-уялаб экадиган, кўчат ўтқазадиган машиналарнинг, квадрат-уялаб экадиган сеялкаларнинг, ғалла, маккажўхори ва силос комбайнларининг машинистларини, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларини, жўт ва каноп йиғадиган машиналарнинг машинистларини ҳамда қишлоқ хўжалигини механизациялашдаги бошқа илғорлар Виставка қатнашчиси қилиб тасдиқ этиладилар.

Тушинода ҳаво паради

Тушинода 3 июль якшанба куни эрталаб соат 10 да ҳаво паради бўлади. (ТАСС).

Областимизда

Бешйиллик план бажарилди

Чирчиқ шаҳаридаги «Промкомбинат» артелининг коллективи шаҳар аҳолисига кўплаб кенг исте'мол моллари етказиб бериш учун самарали кураш олиб бормоқда. Артельда ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юбориш ва ички резервлардан унумли фойдаланиш натижасида бешйиллик программани муддатидан етти ой илгари бажариб планга қўшимча 50 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Коллектив аҳолига кенг исте'мол моллари етказиб беришни янада ошириш учун фидокорона меҳнат қилиб қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш мақсадида йил охиригача бешйиллик планга қўшимча равишда 4 миллион 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқда.

И. САТТОРОВ.

Урта ма'лумотли бўлдилар

Тошкент областининг шаҳар ва қишлоқларида ўрта мактабларнинг 10 синфларини бу йил 4748 ўқучи битириб, етуклик аттестати олди. Бу эса, ўтган йилдагига қараганда бирярим мингта кўпдир.

Бундан ташқари ишлабчиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиган 886 киши ишчи ёшлар мактабини битириб чиқди. Булар орасида 2 киши олтин медаль ва 11 киши кумуш медаль олишга эришди.

Бу йил 10-нчи синфларни битириб чиққан кечки қишлоқ ёшлари мактабининг биринчи випускаси бўлди. Бунда қишлоқ ёшларидан 301 киши етуклик аттестати олди.

З. НИКОЛАЕВ.

Фармацевтларнинг янги отряди

28 июньда Тошкент фармацевтика институтида ёш мутахассисларни чиқариш маросими бўлди. 85 студентга провизор деган диплом топширилди. Булар орасида Муҳаббат Мирзаабдуллаева, Вазаиб Низомова, Абдужаббор Йўлдошев, Вера Кечина, Лариса Полякова ва бошқалар бўлиб, а'ло баҳо блан дипломни олдилар.

Институтни битириб чиққан ёшлар Ўрта Осиё республикаларидаги колхозлар, совхозлар ва МТСларга ишга борадилар. Улардан кўплари Қозоғистон ва Олтой ўлкасининг қўриқ ва бўз ерлари ўзлаштирилаётган районларга ишга тайинландилар.

Тошкент фармацевтика институти ташкил топганидан буён юқори малакали мингдан ортиқ провизорлар тайёрлади. (ЎзТАГ).

Қорасув районидаги Максим Горький номли савзавотчилик колхозининг а'золари эртаги помидоридан мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозир колхоз бозордаги дўконларига кўплаб маҳсулот туширмоқда. **Суратда:** звено бошлиғи **М. Худойқулова**, бригада бошлиғи **С. Азимов** ўртоқлар шаҳарга юборилаётган помидорларни сортировка қилмоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Артель коллективининг ғалабаси

Тошкентдаги «XVIII партконференция» артелининг меҳнатсевар коллективи ўзаро социалистик мусобақа асосида фидокорона меҳнат қилиб, бешйиллик планни муддатидан 7 ой илгари бажаришга муваффақ бўлди. Ҳозир улар навбатдаги бешйилликнинг март ойи ҳисобига ишламоқдалар.

Артель ишчилари бу муваффақиятга ички резервлардан унумли фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, ойлик ва квартал планларини систематик равишда ошириб бажариш натижасида эришдилар. Улар хомаш'ёни тежаб-тергаб сарфлаш, қўл меҳнати талаб қиладиган ишларни механизациялаштириш йўли блан меҳнат унумдорлигини белгиланганидан анча оширдилар, маҳсулот таннархини ўнларча процент камайтирдилар ва давлатга бирнеча миллион сўм жамғарма бердилар. Артельнинг К. Орипов, С. Йўлдошев, К. Комилов, Х. Гизатулина, Г. Абдуқодиров, С. Раззақов ўртоқлар каби ўнлаб илғорлари смена нормаларини 300—500 процентдан бажариб бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Ф. УСМОНОВА.

УСКУНАЛАРНИНГ БЕКОР ТУРИШИ КАМАЙТИРИЛДИ

Тошкент автоген заводида энг янги аппаратура ўрнатилди. Бу аппаратура ҳавони сув паридан ва углекислий газдан тозалайди. Илгари нам совутилган ҳаво проводига тушиб музлар эди. Уни эритиш учун ҳафта сайин заводни бирнеча соат тўхтатиб қўйиш талаб этилар эди. Ҳозир ускуналарнинг тўхтовсиз ишлаши та'минланди. Корхона кислородни илгаригига қараганда анча кўп чиқарабошлади.. (ЎзТАГ).

Тикучилар меҳнат унумдорлигини оширмоқдалар

Ўзглавшвейпром Тошкент тикучилик заводи шерсть, шойи ва ип газламадан 35 номда турли маҳсулотлар ишлаб чиқармоқда.

Корхона ишчилари маҳсулот чиқаришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш учун тўхтовсиз курашмоқдалар. Бу йил амалга оширилган бирқанча тадбирлар меҳнат унумдорлигини ошириш имконини берди. Тикучилик цехида кийимларни дазмоллашда электропресс қўлланилмоқда. Бу операцияда меҳнат унуми 15 процент ошди. Бирқанча тикилган кийимларнинг қисмларини ишлашда янги метод жорий қилинди. Бунинг натижасида 60 киши бошқа ишлар учун бўшатиб берилди.

28 июньда тикучилар яриммйиллик планни бажардилар. Меҳнат унумдорлиги план топшириғидан ошиб кетди. (ЎзТАГ).

Моҳир универсалчи

— Ўринбой Шербеков Бекобод районидаги Маленков номли колхозда фидокорона меҳнат қилмоқда. Ҳозир ўз мусобақадошларидан ўзиб кетди, — дейди фахрланиб трактор бригадасининг ёрдамчи механиги Ш. Эрйигитов.

Ўртоқ Шербеков чигит экиш, қатқалоққа қарши кураш кунларида астойдил меҳнат қилди. Ўз «универсал»ининг тўла ва унумли ишлашини та'минлаш учун унинг қисмларини доимо кўздан кечирар, зарур жойларини мойлар ва машинани яхши сақларди. Бу эса универсалчининг муваффақиятга эришишига ва илғорлар қаторидан ўрин эгаллашига имконият берди.

У, мавсумда 1300 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб бериш мажбуриятини олган эди. Ана шу мақсад блан фидокорона меҳнат қилган У. Шербеков 24 июньга қадар 750 гектар ердаги ғўзани узунасига ва кўндалангига сифатли культивация қилди.

— Моҳир универсалчи иш унумини кун сайин ошириб нормани 2 — 2,5 баравар бажармоқда, мусобақадошларидан анча ўзиб кетиб, пахтакорларнинг ҳурматига сазовор бўлаётир.

Ҳ. ОТАҚУЛОВ.

Қамишдан силос бостирилмоқда

Гулистон районидаги «Красний Восток» колхозининг чорвадорлари чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш мақсадида барча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Чорвадорлар молларни тўйимли, ширали ем-хашак блан та'минлаш мақсадида силос бостиришга жуда катта аҳамият бермоқдалар. Ҳозир улар ўтган йилги 2 та силос чуқурларини ремонтдан чиқариб, уларга қиёқ қамишдан 110 тонна силос бостирдилар. Силос бостиришда барча ишлар механизация ёрдамида бажарилмоқда.

Колхоз правлениеси фақат қиёқ қамишнинг ўзидан энг камида 500 тонна силос бостиришни планлаштирди. Ҳозир янгидан тайёрланган 4 та силос чуқурларига ҳам қиёқ қамишдан силос бостириш қизғин давом эттирилмоқда.

Т. РЎЗИБОЕВ.

Касаба союз дам олиш уйларида

ВЦСПС дам олиш уйлари ва санаториялар бошқармасининг Тошкент областида кўпгина дам олиш ва санитария-даволаниш муассасалари бор. Бундан ташқари, областимизда 5 та дам олиш уйи ишлаб турибди. Булар касаба союзлари ташкилотларига қарайди.

«Ўқитучи» деб аталган машҳур дам олиш уйи тўқимачилар, медиклар, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш касаба союзлари марказий комитетининг ҳамда «Сўқоқ» дам олиш уйлари ана шулар жумласидандир.

«Сўқоқ» дам олиш уйи Паркент районининг тоғёнбағирларидаги ҳушманзара жойга ўрнашган. Бу ерда шаҳар саноат корхоналарининг кўпгина ишчи ва хизматчилари яхши дам олмоқдалар.

Касаба союзларининг қолган 4 та дам олиш уйларида ҳам меҳнаткашларнинг соғлам бўлишларига ва яхши дам олишларига алоҳида э'тибор берилаётир. Ҳозирги вақтда бу ерда мингдан ортиқ киши дам олмоқда.

Тошкент областидаги касаба союзлари дам олиш уйлари сентябрь ойига қадар ишлайди. Буларда бутун ёз давомида меҳнаткашлардан 10 мингдан ортиқ киши дам олиб қайтади.

Н. ЗИМОВ.

Ишчилар тўғрисида ғамхўрлик

Оҳангарон кончилари ўзларининг меҳнат отпускаларини турли дам олиш уйлари ва санаторияларда маданий дам олиш блан ўтказаётирлар. Ишчи, инженер-техник ходимлар ва хизматчилардан юздан ортиқ киши яқинда дам олиш уйларида яхши дам олиб келдилар.

Корхона касаба союз комитети бирқанча ишчиларга бепул путёвка берди. Дам олиш уйларида бепул дам олганлар орасида бетончи Отварушкин, болалар боқчасининг хизматчиси Колодина, мотористка Ивашурина, новалоотбойчи Маматов каби бирқанча ишчи ва хизматчилар бор.

Шу кунларда Асанов, Ражабов, Якушев, Аджимуратов каби ишчилар Қора денгиз соҳилларидаги ва Ўзбекистон республикасидаги турли дам олиш уйларида маданий дам олмоқдалар.

Олимлар қишлоқ хўжалигига ёрдам бермоқдалар

Тошкентдаги Олимлар уйида фан ва қишлоқ хўжалик ишлабчиқариши ходимларининг ижодий ҳамкорлиги тажрибасини ўртоқлашишга бағишланиб Ўзбекистон касаба союзлари совети томонидан чақирилган кенгаш бўлиб ўтди.

Кенгаш қатнашчилари Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент-а'зоси А. И. Автономовнинг докладини қизиқиб тингладилар. Бу институт кафедралари шу йил 29 колхоз, совхоз ва машина-трактор станцияси блан ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузди. Илмий ходимлар қимматли тадқиқот ишлари, ҳархил экспертизалар ўтказмоқдалар, тажрибакор колхозчиларга маслаҳатлар берадилар, қишлоқ меҳнаткашлари учун агробиология фанининг энг янги ютуқлари тўғрисида лекциялар ўқийдилар.

Институт олимлари кейинги бир ярим йил ичида 60 га яқин илмий тема ишлаб чиқдилар, бу темалар республика қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун актуал аҳамиятга эгадир. Сув ресурсларидан рационал фойдаланиш тўғрисида умумий деҳқончилик кафедрасининг тавсиялари амалий жиҳатдан катта аҳамиятга эга. Мева- сабзавотчилик кафедрасининг олимлари Тошкент шаҳри атрофидаги колхозларга карам ва томатни кўчат қилмай уруғдан экишнинг эффектив усулларини, шунингдек картошка ва сабзавот — полиз экинларини квадрат-уялаб экишни жорий қилишда ёрдам бердилар. Бунинг натижасида кўп меҳнат кунлари тежалди, ҳосил анча ошди. Олимлар Оҳангарон яқинида жойлашган ўнларча колхозларни текшириб, боғ ва токзорлар барпо қилиш учун 8 минг гектар майдонда энг яхши участкаларни аниқлаб бердилар.

Техника олий ўқув юртларида ишловчи илмий ходимларнинг ёрдами блан пахтачиликни комплекс механизациялаштириш проблемасини ҳал этиш блан боғлиқ бўлган кўпгина қимматли янгиликлар жорий қилинди. Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари Тошкент институти директорининг ўринбосари А. Асқаров кенгашда қилган ўз докладида институтнинг 250 кишидан ортиқ олимлари ва ўқитучилари фан ютуқларини колхоз-совхоз ишлабчиқаришига амалда жорий қилишда қатнашаётганликларини айтди.

Шу институтнинг қишлоқ хўжалик машиналари кафедраси қатор оралари торайтириб олинган жойларда ғўзани парвариш қилиш учун техникани мослаштиришда Тошкент область, Октябрь районининг механизаторларига ёрдам берди. Пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси блан биргаликда энг янги қишлоқ хўжалик машиналарининг конструкцияларини ишлаб чиқилмоқда.

Ўзбекистон Чорвачилик илмий-текшириш институтининг вакили, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати В. Б. Массино сержун жайдари эчкиларнинг зотини яхшилаш юзасидан олимлар томонидан олиб борилаётган ишлар тўғрисида сўзлаб берди. Бу иш қирқиб олинадиган жун миқдорини қарийб уч баравар кўпайтириш, жун сифатини анча яхшилаш ва қўйчиликдан олинадиган пул даромадини тўққиз баравар ошириш имконини беради. Институт илғор хўжаликларда ем-хашак базасини ташкил қилиш тажрибасини кенг ўрганмоқда ва оммалаштирмоқда. Олимлар яйлов—мелиорация трестининг ходимлари ва Томди районининг колхозчилари блан маҳкам ҳамкорлик қилиб, Қизилқумда суғориладиган ем-хашак участкасини барпо этдилар. Махсус нашр этилган асарларда Тошкент область, Калинин районидаги Сталин номли колхозда кўк ем-хашак конвейерини ташкил қилиш тажрибаси, чўллардаги яйловларни суғориш учун булоқ сувларидан фойдаланишда Бухоро области колхозларининг тажрибаси ёритилган.

Кенгаш қатнашчилари та'кидладиларки, республика қишлоқ хўжалигини ва унинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликни янада ривожлантириш соҳасида КПСС Марказий Комитети Пленумлари томонидан қўйилган вазифаларни бажариш учун илмий-текшириш ишларининг савиясини бутун чоралар блан ошириш талаб қилинади. Улар олимлар блан тажрибакорлар ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлашга, илмий муассасаларнинг ишидаги параллелизмни тугатишга, қишлоқ хўжалик ишлабчиқариши проблемаларини комплекс суратда ишлаб чиқишга, илмий-текшириш ишлари соҳасида систематик суратда тажриба олмашишни ташкил қилишга алоҳида э'тибор бериш зарурлигини айтдилар. (ЎзТАГ).

Ленин орденли М. В. Ломоносов номидаги Москва Давлат университетига Меҳнат Қизил Байроқ орденининг топширилиши

30 июньда неча юзлаб студентлар, аспирантлар, профессорлар, ўқитувчилар, ишчилар ва хизматчилар Ленинский Горидаги Москва университетининг акт залига келдилар. Буерда Москва шаҳридаги ва пойтахтнинг Ленин районидаги партия ҳамда жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳозир бўлдилар. Буерда ўтказилган тантанали мажлисда университет коллективига Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилди.

Ўртоқ К. Е. Ворошилов мажлис президиумида пайдо бўлиши блан ҳамма уни гулдурос қарсаклар блан табриклади.

Тантанали мажлисни СССР Олий та'лим министри В. П. Елютин очди.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. М. Пегов, В. М. Ломоносов номидаги Москва университетига иккинчи марта ҳукумат мукофоти бериш, уни Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотлаш тўғрисидаги фармонни ўқиб берди.

Мажлис қатнашчилари фармон текстини зўр э'тибор блан тингладилар:

«Ленин орденли М. В. Ломоносов номидаги Москва давлат университетининг 200 йиллик юбилейи муносабати блан ва унинг фан, маданиятни ривожлантириш соҳасидаги ҳамда малакали кадрлар тайёрлашдаги ролини тақдирлаб, Ленин орденли М. В. Ломоносов номидаги Москва давлат университети Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотлансин».

К. Е. Ворошилов ҳамманинг гулдурос овацияси блан Меҳнат Қизил Байроқ орденини университет проректори Г. Д. Вовченкога ва жамоат ташкилотларининг вакилларига топширади.

Залда Совет Иттифоқи гимнининг улуғвор садолари янграйди.

Университет проректори Г. Д. Вовченкога сўз берилади. У, университетнинг 200 йиллик юбилей муносабати блан юксак мукофотга сазовор бўлганлиги учун олий ўқув юртининг профессорлари, ўқитувчилари, студентлари, аспирантлари, ишчилари ва хизматчилари коллективи номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва Совет ҳукуматига самимий ташаккур изҳор қилади.

— Москва университетининг коллективи, — деди ўртоқ Вовченко, — партия ва ҳукумат яратиб берган энг бой имкониятлардан фойдаланиб, ўзининг илмий ишларини ва малакали кадрлар тайёрлаш ишини тинмай яхшилаш, кадрларни совет ватанпарварлиги руҳида ва Коммунистик партия ҳамда Совет ҳукуматига чексиз садоқат руҳида тарбиялаш учун ўзининг бутун кучларини сафарбар қилади.

Москва давлат университети партия ташкилотининг секретари С. С. Андриенко сўзлайди. Университет, деди у, юксак мукофотга сазовор бўлди. Биз ана шу юксак мукофотни қабул қилиб олиш блан партияни, ҳукуматни, бутун совет халқини ишонтириб айтамизки, Москва университетига доимо қилинаётган ғамхўрлик ва э'тиборга муносиб бўлиш учун кучларимизни аямаймиз.

Студентлар номидан Светлана Покровская сўзлайди. У, университетнинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотланиши каби буюк шараф учун ўз ўртоқларининг топшириғига мувофиқ, Совет ҳукумати ва Коммунистик партия Марказий Комитетига зўр миннатдорчилик изҳор қилади.

— Биз, — деди у, — а'ло ўқиб, мамлакатимиздаги коммунистик қурилишда актив қатнашиш учун тайёрланишимиз керак. Партия ва халқ бу вазифани бажариш учун бизга бутун шароитни яратиб берди. Университет бизларни улуғ Ватанимизга самимий муҳаббат ва бошқа мамлакатларнинг халқларини ҳурмат қилиш руҳида тарбияламоқда. Бизларни тинч меҳнатни севишга ва тинчлик ишини ҳимоя қилабилишга ўргатмоқдалар. Тинчлик иши — ер юзидаги барча оддий ва софвиждонли кишиларнинг муқаддас ишидир. Ўз билимимизни татбиқ этабилиш, бутун куч ва билимимизни халқ бахт-саодати учун бағишлаш — бизнинг бурчимиз ва орзу-тилагимиздир.

Светлана Покровская ўртоқ Ворошиловга мурожаат қилиб, бундай деди:

— Қадрдон Климент Ефремович! Москва университетининг студентлари Ватан олдидаги ўз бурчимизни виждонан ва фидокорлик блан бажаришни астойдил истаётганлигимизни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва жонажон Ҳукуматимизга ма'лум қилишни Сиздан сўрайдилар. Биз, бепоён Ватанимизнинг қаерида бўлмайлик ҳаммаерда софвиждонли меҳнаткаш бўламиз. Биз, юксак мукофотга муносиб бўламиз, деб ва'да берамиз.

Тантанали мажлисда ҳамма томонидан қарсаклар блан кутиб олинган К. Е. Ворошилов нутқ сўзлади.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов нутқи

Қадрли ўртоқлар!

Яқинда совет жамоатчилиги, шунингдек чет эллардаги илғор фан вакиллари шонли кунни — Россияда улуғ олим М. В. Ломоносов номига қўйилган биринчи Москва давлат университети ташкил этилган куннинг 200 йиллигини тантанали вазиятда нишонладилар.

Илгари Ленин ордени блан мукофотланган Москва университети шонли юбилейни нишонлаш юзасидан эндиликда Меҳнат Қизил Байроқ орденини олишга сазовор бўлди. Бу мукофотлар Совет ҳукумати ва бизнинг партиямиз бутун совет халқининг туйғуларини ифода этиб, ўзининг биринчи университетининг аҳамияти ва муваффақиятларини ғоят қадрлаётганликларини исбот қилади.

Мен Москва давлат университетига ҳукумат мукофоти — Меҳнат Қизил Байроқ орденини топширишдек юксак шарафга муяссар бўлганлигимдан хурсандман. Сизларни ва сизлар орқали профессор-ўқитувчилар ва студентлар коллективини, шунингдек хизматчиларни катта ва муносиб мукофот блан чин кўнглимдан табриклайман. **(Гулдурос давомли қарсаклар).**

Сизнинг университетингиз «севикли Ватанда нодир фанларни» жорий қилиш учун ҳормай-толмай курашган Михаил Васильевич Ломоносовнинг ғоя ва ташаббуси ҳамда ғайрати блан ташкил топган эди. Рус халқининг гениал фарзанди Ломоносов Россия тупроғи зўр олимларни вужудга келтираолажагига қаттиқ ишонган эди. Ломоносов бундай деб ёзган эди: «Россия халқининг шон-шарафи унинг фан соҳасидаги қобилият ва зеҳнини кўрсатишни ва бизнинг ватанимиз ҳарбий жасорат ва бошқа муҳим ишлардагина эмас, балки илм-фаннинг юксак чўққиларини эгаллай оладиган ўз фарзандлари борлигини кўрсатишни ҳам талаб этади».

Рус фани ва маданиятини ривожлантиришда Москва университетининг роли ғоят каттадир. Чор самодержавиесининг оғир йилларида бу университет прогрессив фаннинг энг муҳим марказларидан бири, революцион идеяларни ёйючи манба' бўлди. Университет Ватанга ғоят талантли олимларни, машҳур ёзучилар, шоирларни ва оташин революционерларни етиштириб берди. Университет блан чамбарчас боғланган Столетов ва Лебедев, Сеченов ва Тимирязев, Жуковский ва Чаплигин, Зелинский ва Вернадский, Белинский ва Герцен, Грибоедов ва Лермонтов, Островский ва Чехов ҳамда рус халқининг бошқа кўпгина шонли намояндаларининг номлари маданият тарихига олтин ҳарфлар блан ёзилди.

Москва университетига номи қўйилган гениал киши университетнинг яхши традицияларини — материализмга садоқат, демократизм, ўзига хослик ва илмий фикр соҳасида жасорат кўрсатиш фаннинг, ҳаётнинг энг зарур масалаларига жавоб бериши учун тинмай ишлаш традицияларини бошлаб берди.

Владимир Ильич Ленин Москва университетини революцион университет деб атаган эди. Бу университетнинг энг яхши студентлари ва ўқитучилари чоризмга ва помешчик-буржуа тузумига қарши курашчиларнинг ҳамиша биринчи сафларида бўлдилар.

Совет ҳокимияти йилларида Москва университети кўпмиллатли социалистик Ватанимиз учун кадрлар тайёрловчи чинакам манба' бўлиб қолди. Бу университетда талантли мутахассислар ва олимларнинг янги авлодлари тарбияланди ва ўсиб етишди. Университетнинг илмий ходимлари ва уни тамомлаб чиққан кишилар Совет Иттифоқининг ишлабчиқарувчи кучларини ва қудратини ошириш соҳасида, меҳнаткашларни ма'рифатли қилиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида жуда катта ишларни бажардилар ва бажармоқдалар.

Партия ва ҳукумат сизнинг университетингиздаги студентларнинг курсни муваффақиятли ўтишлари ва университетингизда самарали илмий иш олиб борилиши учун зарур бўлган ҳамма шароитни яратиб бердилар. Энг янги жиҳозлар блан тўла-тўкис қилиб та'минланган ана шу гўзал бинолар Москва университети тўғрисидаги доимий ғамхўрликнинг моддий ифодасидир. Биз ҳозир ана шу биноларнинг бирида турибмиз. Университет катта шуҳрат қозонган, у, бутун дун'ёга фан ва билим маш'али бўлиб шуҳрат қозонган. Ватанимизнинг ҳамма қисмидан, кўпгина чет мамлакатлардан ёшлар Москвага, Ленинские Горига ўқиш учун келмоқдалар.

Ломоносов университетида ўқитиш ва ўқиш, фанни ривожлантириш ғоят буюк шарафдир.

Ўртоқлар, кимга қанчалик кўп билим берилса, ундан шунчалик кўп нарса талаб қилинади, деган ҳақиқат сизларга аёндир.

Партия ва ҳукумат, совет халқи ҳозирги вақтда оғир индустрияни янада кучли суратда ривожлантириш, қишлоқ хўжалигини кескин суратда юксалтириш, мамлакатимизда техника тараққиётини бутун чоралар блан тезлатиш вазифаларини ҳал қилмоқдалар. Ана шу вазифаларни бажариш учун курашда совет олимлари ва ёш мутахассислар зиммасига олижаноб, машаққатли ва мос'улиятли иш юкланади.

Совет фанимизнинг бойлигини узлуксиз суратда, кун сайин кўпайтираборш, чет эллардаги ютуқлардан орқада қолиш уёқда турсин, балки ҳозирги куннинг ўзидаёқ улардан ўзиб кетишга бутун кучни сафорбар қилиш зарур.

Илмий ишларни саноат ва қишлоқ хўжалиги блан, мамлакатнинг булоқдек қайнаб турган ҳаёти блан жуда маҳкам боғлаб олиб бориш — мамлактимиздаги барча олий ўқув юртлари каби сизнинг университетингизнинг ҳам муваффақиятли ишлаши учун энг муҳим шартдир.

Студент ўртоқлар! Сизлар дун'ёдаги энг яхши университетларнинг бирида ўқимоқдасиз. Мамлакат, халқ шонли университетингиздан ҳозирги замон билимларини мукаммал билган ва кенг ижтимоий-сиёсий фикр доирасига эга бўлган совет мутахассисларининг янги кадрларини етишиб чиқишини кутмоқда. Университетни тамомлаб чиқучилар ижодий коллективларга қўшилиб, техникани янада тараққий эттириш ва маданиятни ривожлантиришнинг конкрет вазифаларини муваффақиятли суратда ҳал этаолишлари керак. Бу эса, сизлардан сабот ва қунт блан ўқишни, билимларни эгаллаш учун Совет давлати яратиб берган беҳисоя катта имкониятлардан тўла фойдаланишни талаб этади.

Бугун бу залда университетни а'ло баҳо блан тамомлаб чиққан студентларга традицион диплом топшириш маросими бўлажагини менга ма'лум қилдилар. Ана шу шодиёна воқиадан фойдаланиб, университетни битириб чиқучиларни та'лим курсини тамомлаганликлари блан ва мустақил ҳаётга қадам қўйишлари блан самимий табриклайман ҳамда уларга катта муваффақиятлар тилайман. Ватанимизнинг турли районлари, фабрика ва заводлар, колхоз ва МТСлар, мактаб ва техникумлар Москва университетини тамомлаб чиққан кишиларнинг келишларини кутмоқдалар. Университетда тарбия олган кишилар меҳнатнинг ҳарқандай участкасида ломоносовчи деган юксак номни шараф блан оқлаяжагига шубҳа қилмайман.

Қадрли ўртоқлар! Сизларнинг ҳаммангизни ҳукуматнинг юксак мукофоти блан яна бир марта чин кўнгилдан табриклашга, сизларнинг сиҳат-саломат бўлишингизни ва халқимизнинг бахт-саодати учун узоқ йиллар қизғин, самарали ишлашингизни, муваффақият устига муваффақият қозонишингизни тилашга рухсат этингиз.

Яшасин улуғ совет халқимиз, қаҳрамон халқ, ижодкор халқ!

Яшасин Совет ҳукумати!

Яшасин Улуғ Коммунистик партиямиз!

Яшасин Ленинчи Марказий Комитет!

(Гулдурос қарсаклар. «Яшасин совет халқи!», «Яшасин улуғ Совет Ватанимиз!», «Яшасин Совет ҳукумати!», «Яшасин Коммунистик партия Марказий Комитети!» деган табрик хитоблари янграйди.

Совет гимнининг қудратли садоси янграйди.

Студентлар К. Е. Ворошиловга катта гулдаста тақдим этадилар.

* * *

Тантанали мажлис тамом бўлганидан кейин, К. Е. Ворошилов В. П. Елютин ва Г. Д. Вовченко блан биргаликда тупроқшунослик музейини, Москва давлат университетининг тарихига доир юбилей виставкасини тамоша қилди, бирқанча лабораторияларни кўрди, студентларнинг умумий ётоқхоналарида бўлди. (ТАСС).

Чиноз районидаги 1-нчи мактабнинг 7-нчи «В» синф ўқучиси диктор **М. Умарова** радиоузелдан сўнгги ахборот эшитдирмоқда.

И. Гильдин фотоси.

Қисқа сатрларда

* **Тошкент** шаҳридаги 8 та соғломлаштириш санаториясида бу йил 5 мингга яқин бола даволаниб, дам олади. Шу жумладан 2,5 минг бола каникул даврида дам олади. Бу ерда бахтиёр болаларнинг яхши дам олиши ва даволанишлари учун ҳамма шароитлар яратиб берилган.

Х. Қаюмов.

* **Чиноз** районидаги Жданов номли ўрта мактабнинг бадиий ҳаваскорлари «XIX Партс'езд» ва Ленин номли колхоз дала шийпонларига бориб, колхозчиларга концертлар қўйиб бермоқдалар. Уларнинг концерт программасида 30 дан ортиқ замонавий қўшиқ ва халқ куйлари бор. Ўқучиларнинг бу ташаббусидан колхозчилар хурсанд бўлмоқдалар.

С. Мўминов.

* **Пискент** районидаги Калинин номли колхозда янги электростанция қурилди. Ҳозиргача 140 дан ортиқ колхозчи хонадони ва колхоз жамоат бинолари Ильич нурлари блан ёритилди. Хонадонларга радио точкалари ўрнатилди. Электрлаштириш давом этмоқда.

Т. Нажиддинов.

* **Янгийўл** районидаги «Коммунизм» колхозида 16 хонадан иборат янги шифохона қурилиб ишга туширилди. Бу ерга ҳаммаси бўлиб 32 та койка жойлаштирилган. Шунингдек шифохона ҳузурида 2 та туғруқхона ҳам ишлайбошлади. Колхоз правлениеси шифохонага икки юз мингдан ортиқ маблағ сарфлади.

У. Фарида.

* **Мирзачўл** шаҳридаги Карл Маркс, Пушкин, Заводская каби марказий кўчаларга тротуарлар қилиниб, асфальт ётқизилди. Бу кўчаларга водопровод трубалари ўтказилиб, аҳоли учун катта қулайлик туғдирилди.

Ж. Холқосимов.

* **Паркент** район матлубот союзи МТС ишчи ва хизматчилари учун типовой ошхона қуриб берди. Шунингдек район марказида саноат ва қишлоқ хўжалик моллари блан савдо қилучи магазинлар қуриб ишга туширилди.

У. Жонгитов.

* **Низомий** номли педагогика институтининг география факультети III курс студентлари экскурсияга жўнаб кетдилар. Улар Москва, Ленинград ва мамлакатимизнинг хушманзара жойларида бўладилар.

О. Тиловбердиев.

* **Ўртасарой** районидаги Сталин номли колхозда 400 точкага хизмат қиладиган радиоузел қурилиб ишга туширилди. Радиоузел қуриш, дала шийпонлари ва жамоат биноларга радио точкалар ўрнатиш учун колхоз бўлинмас фондидан 15 минг сўмдан ортиқ пул сарфланди.

К. Султонов.

* **Октябрь** район Андреев қишлоқ советидаги Охунбобоев номли колхозда пионерлар лагери ташкил этилди. Шу колхознинг 30 дан ортиқ пионер ва ўқучиилари лагерьда кўнгилли дам олмоқдалар.

С. Деҳқонов.

* **Оҳангарон** шаҳарининг шахтёрлар посёлкасида меҳнаткашларга саноат моллари блан савдо қилучи магазин, газ-сув сотадиган будка очилди. Шунингдек, шаҳарнинг «Соцгород» территориясида ҳам колхоз дўкони ва қизил чойхона қурилиб ишга туширилди.

А. Қўзиев.

Совет Иттифоқида сақланаётган герман архивлари материалларини Германия Демократик Республикаси ҳукуматига топшириш тўғрисида ахборот

ССР Иттифоқи Министрлар Совети СССРдаги архив фондларида сақланаётган герман архивлари материалларини Германия Демократик Республикаси Ҳукуматига топшириш тўғрисида қарор қабул қилганлиги ҳақида хабар берилган эди. Ана шу архив материаллари давлат аҳамиятига эгадир ва Германия тарихини ўрганиш учун жуда қимматлидир. Ана шу материаллар Германия ва Пруссия Ташқи Ишлар Министрликларининг, шунингдек Германия ва Пруссиянинг бошқа бирқанча муассасаларининг талайгина ҳужжатларини ўз ичига олади.

Германия Демократик Республикаси Ҳукуматининг Отто Майер (делегация бошлиғи), доктор Гельмут Летцке ва Гейнц Хутлардан иборат составдаги делегацияси архивларни қабул қилиб олиш мақсадида кейинги кунларда Москвада бўлди.

Шу йил 30 июньда СССР Ташқи Ишлар Министрлигида юқорида айтилган материалларни Германия Демократик Республикаси ҳукуматига топшириш тўғрисидаги АКТ имзоланди.

Актга совет томонидан ССР Иттифоқи ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. А. Зорин қўл қўйди. Германия Демократик Республикаси томонидан актга — Германия Демократик Республикаси Ҳукумат Делегациясининг Бошлиғи О. Майер ва ГДРнинг СССРдаги Элчихонаси маслаҳатчиси И. Шютц қўл қўйди.

Актни имзолаш вақтида СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг, мас'ул ходимлари, Германия Демократик Республикасининг СССРдаги Элчихонасининг мас'ул ходимлари ва матбуот вакиллари ҳозир бўлдилар.

Кишилар тақдирига бепарво муносабат

Шу йилнинг апрель ойи бошларида Олмалиқ қурилиш трести техника базасининг юк ташучиси Тал'ат Суняев бетоб бўлиб қолди. Уни касалхонага олиб бордилар. Врач Марк Семёнович Бердичевский беморга зўр э'тибор блан қаради, даволаш процессида энг яхши дори-дармонларни қўллади. Медицина ҳамширалари бемор тўғрисида беҳад ғамхўрлик қилдилар.

Шундай қараганда, бу одатдаги воқиадек, унинг тафсилоти ҳақида бирор нарса ёзиб, баён қилиб ўтиришнинг ҳожати йўқдек кўринади. Аммо, касалхона ходимлари совет кишиси — Тал'ат Суняевнинг саломатлиги тўғрисида беҳисоя қайғурган бир пайтда, у ишлаб турган техника базаси бошлиғи Рубаннинг ва бошқа раҳбар ўртоқларнинг ўз ходими тақдирига нисбатан бепарволарча муносабатда бўлиб, унинг ҳолидан хабар олмаётганликлари ҳарбир соф виждонли кишини таажубда қолдиради. Техника базаси раҳбарлари Тал'ат Суняев касалхонага олиб келиб ётқизилгандан буён орадан икки ойдан кўпроқ вақт ўтиб кетганига қарамай, беморнинг соғлиғи қанақа, у, касалхонада ҳали ҳам ётиптими ёки даволаниб чиқдими — бу ҳақда мутлақо ўйлаб кўрганлари йўқ.

Тўғри, социалистик ишлабчиқаришимизда хизмат қилаётган ҳарбир совет кишисининг шу ишлабчиқаришда тутган ўрни, зиммасига юклатилган вазифаси бор. У ана шу вазифани ўз вақтида бажариши керак, лекин шу блан бирга ба'зи сабабларга кўра, ёрдамга мухтож бўлиб қолган сафдошининг тақдири, саломатлиги тўғрисида ҳам ўйлашни сра унутмаслик керак. Олмалиқ қурилиш трести техника базасининг бошлиғи Рубан, комсомол ташкилотининг секретари Яшко, касаба союз маҳаллий комитетининг раиси Гозуйдинов ўртоқлар шундай қилдиларми? Афсуски, улар бундай қилмадилар. Бетоблиги сабабли касалхонада ётган Тал'атнинг ҳолидан бирон марта ҳам ҳабар олмадилар. Техника та'миноти конторасининг ходимлари эса унинг тақдири блан сра қизиқмадилар. Бепарволик ҳатто шу даражага бориб етдики, бухгалтерия (бош бухгалтер ўртоқ Рушменс) икки ой мобайнида ўртоқ Суняевнинг қаёққа ғойиб бўлганлигини пайқамади. Ана шу давр ичида унинг номи на табельларда ва на бошқа ҳисобот ҳужжатларида қайд этилди. Аванс бериш тўғрисида эса, ҳечбир ўйлаб ҳам кўрилмади.

Юқоридаги факт Олмалиқ қурилиш трести техника базаси раҳбарларининг ўз ходимларини фақат ишдагина билиб, бошқа вақтларда уларнинг қандай яшаётганликлари, нимага муҳтож эканликлари блан мутлақо қизиқмаётганликларини, кадрлар тақдирига нисбатан нотўғри муносабатда бўлаётганликларини кўрсатади.

Евдокия Павловна Пономаренко 70 ёшга қадам қўйди. У, катта ҳаёт йўлини босиб ўтди. Улуғ Ватан урушида актив иштирок этиб, қаҳрамон шаҳар Сталинграддан то Берлингача жанговар йўлни босиб ўтди. Санитарка сифатида ишлар экан, ўнларча ярадор жангчиларни ҳалокатдан қутқариб қолди. Ҳукумат бу жасоратли аёлнинг хизматларини юқори баҳолади, уни II даражали улуғ Ватан уруши ордени ва учта медаль блан мукофотлади. Олмалиқ шаҳар социал та'минот бўлимининг ходимлари эса, катта хизматлари блан партия, ҳукумат ва халқ ҳурматига сазовор бўлган бу аёлга нисбатан нечундир чидаб бўлмайдиган даражада ғайритабиий муносабатда бўлдилар. Улар, Евдокия Павловна пенсия беришларини сўраб мурожаат қилганида, уни узоқ вақт овора-сарсон қилиб қўйдилар.

Ниҳоят, пенсия белгиланди. Аммо пенсионер Евдокия Павловнанинг хурсандчилиги узоққа чўзилмади. Февраль ойидан бошлаб, шаҳар социал та'минот бўлимининг мудири Истомина ҳеч қандай сабабсиз кекса аёлга пенсия тўлашни таққа тўхтатиб қўйди. Шундай қилиб Евдокия Павловна пенсиядан маҳрум қилинди. Шаҳар та'минот бўлимининг ходимлари эса бу фактни нормал бир ҳолат деб, Евдокия Павловнанинг ҳақли шикоятларига ўтакетган даражада э'тиборсизлик блан қарамоқдалар.

Шаҳар қурилиш бошқармасининг ходими Серафима Аҳмидеева беш ойдан буён даволанмоқда. Аммо касаллик варақаси бўйича ҳечқандай ёрдам пули олмаётир. Нега? Техника хавфсизлиги инспектори акт ёзмаган эмиш. Орадан шунча вақт ўтса-ю, ноҳотки мазкур амалдор бу ҳақда заррача ўйлаб кўрмаса, Серафима Аҳмидеева моддий ёрдамга мухтож бўлиб ётган бир пайтда тўрт энлик акт ёзиш зарур ҳужжатни расмийлаштириш процессини шунча чўзса? Балки техника хавфсизлиги инспектори ҳам буни Олмалиқ шаҳар та'минот бўлимининг ходимлари сингари нормал бир ҳол деб юргандир. Бўлмаса, бунчалик бағритошлик қилмаган бўларди.

Энг қизиғи шундаки, қурилиш трестининг қурилиш комитети бу масалада сукут қилмоқда. У, комсомол комитетининг Серафима Аҳмидееваға моддий ёрдам кўрсатиш зарурлиги ҳақида илтимос қилиб чиқарган қарорини ҳам кўпдан бери бажармай келмоқда...

Шуни унутмаслик керакки, бизнинг социалистик мамлакатимизда инсон тўғрисида мисли кўрилмаган даражада катта ғамхўрлик қилинмоқда. Ҳарбир совет кишисининг меҳнат қилиш, дам олиш, илм олиш, социал та'минотдан фойдаланиш ҳуқуқлари Конституциямизда олтин ҳарфлар блан ёзиб қўйилган. Бу қоидалар ва ҳуқуқлар изчиллик блан амалга оширилмоқда. Давлатимиз меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини яхшилашга асосий э'тиборни қаратган. Аммо юқорида биз томондан қайд этилган ва Рубан, Рушменс, Истомина каби амалпарастларнинг ўз вазифаларига бюрократларча муносабатда бўлишлари туфайли жойларда содир бўлаётган ба'зибир кўнгилсиз фактлар умумий муваффақиятимизга доғ бўлиб тушмоқда. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари, кенг жамоатчилик кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилмаётган ва Совет Конституциясининг адолатли принципларини қўпол равишда бузаётган ба'зи беғам, бағритош кишиларга қарши кескин кураш олиб боришлари керак.

Н. ГОРОДНИЧЕНКО.

Ҳаваскорлар спектакли

Тошкент Тўқимачилик институтининг драм тўгараги а'золари ёзучи Б. Раҳмоновнинг «Юрак сирлари» пьесасини муваффақият блан саҳнага қўйдилар.

Доцент Илҳом ролини технология факультетининг 3 курс студенти Раҳимжон Отажонов ижро эди. У иштирок этган ҳарбир саҳна тамошабинни қизиқтиради. 3 курс студенти А. Сайитхўжаева Сурмахоннинг ҳаққоний образини яратган. Тамошабин А. Сайитхўжаева яратаолган типик мешчанка-Сурмахоннингеккайиши, енгилтаклиги ва бебурд қилиқларидан кулади. Ўқимишли, олима жувон Санобар характеридаги энг яхши фазилатлар иккинчи курс студенти А. Муродова ижросида ўз ифодасини топаолган.

Рашкчи, тажанг Саттор образини 2 курс студенти Асқар Исломов анча дуруст ижро этди. Исмоил Тўйчиев эса, Степан образида ўйнаб, дўстларга самимий кўз блан қаровчи партия ходими, ҳаётида катта хатоликка йўл қўйган ўртоғига самимий ёрдам берувчи киши сифатида тамошабин хотиридан жой олади.

Ҳаваскор сан'аткор Му'табар Шермуҳамедова вазмин, доно ва она муҳаббатини мужассамлантирган Сатторнинг онаси Ҳосият образини яратган. Студентлардан М. Маҳмудова Қумри ролида, А. Асқарова Умри ролида ва Ш. Алимов Ҳайриддинака ролида яхши ўйнадилар. Уларнинг сан'атга бўлган зўр қизиқиш ва ҳаваслари яққол кўриниб турипти.

«Бой ила хизматчи», «Ялқов-тараққиёт йўлида ғов». «Кечирилмас гуноҳлар» пьесаларини қўйиб тажриба ортдирган Тошкент Тўқимачилик институтининг бадиий ҳаваскорлик коллективи Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати С. Табибуллаев раҳбарлигида янги ижодий ютуққа эришган.

М. МИРТОЖИЕВ.

Ёшларнинг техника ўқувига э'тиборни кучайтирайлик

«Таштекстильмаш» заводи ма'мурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари барча ишчиларнинг, биринчи галда ёшларнинг маданий-техник савиясини кўтаришга, уларнинг малакасини оширишга катта э'тибор бериб келмоқдалар. Бизда ҳозир бу вазифа асосан 6 хил йўл блан бажарилмоқда. Ишчиларга ҳунар ўргатиш, ишчи ва мастерларни новаторлар мактабида ўқитиш, кўп касбли қилиш, ишлабчиқариш-техника курсларида ҳамда янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш мақсадида ташкил этиладиган курсларда мастерларни, инженер-техникларни ўқитиш ва уларнинг малакасини ошириш каби воситалари блан ўтган йили 1321 киши тайёрлаб чиқарилди. 1955 йилнинг ўтган 5 ойи мобайнида 400 дан ортиқ ёшлар малака ошириш курсларида ўқитилди, илғор иш методларига ўргатилди.

Корхоналарда, жумладан бизнинг заводимизда ҳам кўпгина цех бошлиқлари ишчиларга ҳунар ўргатиш процессини тезлаштириш ишини 2 босқичли қилиб ташкил этганлар. Биринчиси 2 — 3 ойдан узоқ бўлмай, бу давр ичида ишчи тор ихтисослаштирилган программа бўйича ўргатилади. Бундан сўнг, мустақил ишлашга ўтиб, смена нормаларини муваффақият блан бажараоладиган даражага эришгач, иккинчи босқич бошланади. Бу босқичда ишчининг назарий билими оширилади, я'ни ўз ихтисосига доир энг асосий техник билимлари берилади.

Ишлабчиқариш техника ўқувининг энг асосий воситаси ишлабчиқариш новаторлари мактабидир. Бу мактабнинг афзаллиги шундаки, мактабнинг бой тажрибага эга бўлган ўқитучилари ёш ишчиларнинг ихтисосини ошириш учун ҳамма приёмларни мукаммал биладиган новатор ишчи, мастер ва инженер-техниклар бўлиб, улар ўз ўқучиларига кўпроқ партада эмас, балки бевосита станок олдида билим бердилар. Ўтган йили заводда ана шундай мактаблардан 27 хили ташкил этилиб, уларга 230 га яқин ёш ишчилар қатнашди. Айниқса, темирчилик — пресс цехида ташкил қилинган новаторлар мактабидаги машғулотлар жуда қизиқарли ўтди ва яхши натижалар берди. Ўтган ўқув йилида новаторлик мактабида ўқиб чиққан Эрназаров, Бадаев, Кусаев ўртоқлар сингари ўнлаб ёшлар смена нормаларини систематик ошириб бажариш блан бирга нуқул а'ло сифатли махсулот бермоқдалар.

Иттифоқда биринчи марта чиқарилган янги йигирув машинасини ўзлаштириш юзасидан биз катта ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширдик. Ана шу янги машинани ўзлаштириш юзасидан курслар ташкил қилдик. Бу махсус курсларда мастер ва ишчиларга янги машинанинг чертёжлари, унинг деталь ва узелларини тайёрлаш технологияси ўргатилди. Натижада бундай машиналар а'ло сифатли қилиб, оммавий серияда тайёрланмоқда.

Ишчилар малакасини ошириш воситаларидан яна бири 6 ойлик ишлабчиқариш — техника курслари ҳисобланади. Бундай курслар ишчиларга машинасозликка доир назарий ва практик билим асосини беради. Курсда назарий машғулотни инженерлар, амалий машғулотни эса, тажрибали мастерлар олиб боради.

Ишлабчиқариш-техника курслари эса ишчиларнинг малакасини оширишда энг оммавий ва энг қулай воситадир. Бу курслар ҳамма цех ва участкаларда меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини камайтиришга имконият яратиб беради. Шунингдек, заводда ташкил этилган кечки машинасозлик техникуми ҳам ишчиларнинг, техникларнинг малакасини оширишда катта роль ўйнамоқда. Ҳозир бу техникумда 211 йигит-қиз ўқимоқда. Техникум ҳар йили ўнлаб ёш мутахассисларни етиштириб бераётир.

Ўтган йили заводимиз шаҳардаги қолоқ корхоналардан бири эди. Эндиликда корхона қолоқликдан чиқиб, давлат топшириқларини муваффақиятли бажараётир. Бунда завод ишчи-ёшларининг ҳиссаси ҳам катта бўлди. Сабаб заводда ёш ишчиларнинг техника ўқувининг бирмунча яхшиланишидир.

Лекин бу ютуқларга қарамай, ёшларнинг назарий ва практик билим олишларини янада яхшилашга бирнеча камчиликлар халақит бермоқда. Жумладан, корхонамизнинг ўқув комбинати биноси ва ундаги мебельлар машғулотларнинг нормал ўтишига мувофиқ эмас, кўргазмали ўқув қуроллари, чертёж доскалари, рейсшина, готовальни сингари зарур асбоблар етишмайди.

Завод дирекцияси янги ўқув йилида бу эҳтиёжларни қондириши ва ёшларнинг техника ўқувини янада яхшилаш учун барча имкониятларни яратиб бериши керак.

П. ГРИНЧУК,
«Таштекстильмаш» заводи кадрлар тайёрлаш бўлимининг бошлиғи.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Фаолиятсиз ташкилот, беғам секретарь“

Шу сарлавҳа блан газетанинг 17 июнь сонида чиққан мақолада «Горняк» боғдорчилик совхози бошланғич партия ташкилоти ишидаги камчиликлар очиб ташланган эди.

Ўзбекистон КП Ўртачирчиқ район комитетининг секретари ўртоқ Бердиевнинг редакцияга хабар қилишича мақола район партия комитетининг бюро мажлисида кенг муҳокама қилинган ва газетада келтирилган фактлар тўла исботланган. Совхоз партия ташкилотининг плансиз ишлаши, агитаторларга ёрдам бермаганлиги, сиёсий-оммавий ишларни бўшаштириб юборгани қаттиқ танқид қилинган. Бюро совхоз бошланғич партия ташкилотининг ишидаги нуқсонларни тугатиш ва унинг ишини ҳозирги талаб даражасига кўтариш учун бирқанча тадбирлар белгиланган қарор қабул қилган.

Ривожланишдан орқада қолаётган ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб, барча майдонларда мўл ҳосил етиштирайлик!

Суратда: Янгийўл районидаги Ворошилов номли колхознинг пахта далалари. Н. Меламед фотоси.

ЯНГИ УСУЛНИНГ АФЗАЛЛИГИ

Сирдар'ё («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). «Малик» совхози бу йил 1820 гектар майдонга чигитни квадрат-уялаб ва торқаторлаб экқан. Янги, прогрессив усулнинг амалга оширилиши ғўзани механизмлар блан иккитомонлама парвариш қилиш, кўплаб ишчи кучлари ва маблағ тежаш имкониятини бермоқда.

Ўтган йил ғўзалар қўлда ягана қилиниб, бу иш анча чўзилгани устига 100 минг сўм сарфланган эди. Бу йил ягана қисқа вақт ичида, сифатли ўтказилди. 48700 сўм сарфланиб, яганада 4200 ишчи кучи тежалди. Бошқача қилиб айтганда ҳарбир гектар ердаги ғўзани ягана қилишга 56 сўм ўрнига 26 сўм сарфланди. Шунингдек, ғўза чопиғига ҳам қарийб икки ҳисса кам пул кетди. Умуман совхоз дирекцияси ягана ва чопиқ давридагина 18270 ишчи кучини иқтисод қилиб, 183 минг сўм тежади.

Совхоз ишчилари ғўзаларни яхши ривожлантириб, эрта ҳосилга киритиш юзасидан э'лон қилинган ойликка қўшилиб, иш сур'атини тезлаштирдилар. Ўртоқ Қозоқов бошлиқ 3-нчи бўлим ишчилари ғўза парваришини ўтказиш соҳасида олдинда бормоқдалар. Шу бўлимдаги 85 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган ўртоқ Ҳамро Жуманов бошлиқ бригада ғўзани икки марта культивациядан чиқариб, чуқур кетмон чопиғи ўтказди, ҳозир учинчи культивация тугалланаётир. Янги схемада ўстирилаётган ғўзалар кўндалангига икки марта культивация қилинди ва иккинчи марта озиқлантирилди. Талабига қараб 50 процент ердаги ғўза қондириб суғорилди. Бўлимнинг Аҳмедов, Қурбонов ўртоқлар бошлиқ бригада ғўзалари ҳам ана шу хилда яхши ривожланиб, текис гулламоқда.

Лекин совхознинг айрим бўлимларида ғўза парвариши талабга жавоб беролмайди. Биринчи бўлимда 55 гектар, иккинчи бўлимда 86 гектар ердаги ғўзанинг авжи паст, ўсишдан орқада қолаётир. Иккинчи бўлимда эса, 105 гектар ердаги ғўза ҳалигача ўтдан тозаланмаган. Бирнеча ўн гектар ердаги ғўзаларни зараркунандалар нобуд қилаётган бўлса ҳам унга қарши кураш ташкил қилинмаган.

Совхоз дирекцияси ойлик ўтказиш муносабати блан махсус план тузди ва ғўза парваришини тезлатиб, эрта ҳосилга киритиш тадбирларини амалга оширмоқда. Бу ишга қўшимча кучлар ажратилди. Ўсишдан орқада қолаётган ғўзалар алоҳида парвариш қилинаётир.

Зараркунандаларга қарши кураш қониқарсиз аҳволда

Янгийўл районидаги айрим колхозларда, жумладан Ворошилов номли колхознинг кўпгина бригадаларида 200 гектардан кўпроқ ердаги ғўзаларда ўргимчаккана, шира ва бошқа зараркунандалар пайдо бўлган. Колхозчилар мавжуд қўл аппаратларидан тўла фойдаланиб, зараркунанда тушган далалардаги ғўзаларни дориламоқдалар.

Броқ, катта майдонлардаги зараркунандани қўл аппарати блан тез бартараф қилиш мумкин эмас. Бунинг учун кучли машиналардан фойдаланиш керак. Тўғри, колхозда битта ОДН машинаси ҳам ишлаб турипти. Лекин бу машина яхши ремонт қилинмаганлиги ҳамда айрим қисмлари етишмаслиги сабабли, ғўза жуда сифатсиз дориланмоқда. Дори барглар остига биртекисда пуркалмаганидан зараркунандалар батамом қирилмаётир. Ма'лумки, бундай шароитда тирик қолган зараркунандалар тезда урчиб, яна тарқалаберади. Ҳозир колхозда худди шундай аҳвол юз бермоқда.

ОДН машинасининг яхши ишламаётганлиги МТС раҳбарларига (директори ўртоқ Мешков) ма'лум. Аммо улар бунга э'тибор бермаётирлар. Шунинг учун Ворошилов номли колхозда зараркунандаларга қарши кураш кечикаётир.

МТС раҳбарлари ҳосилни сақлаб қолиш учун жавобгар эканликларини тўғри ҳис қилишлари, ғўза зараркунандаларига қарши курашни ташкил этишлари агрономик ва техник жиҳатдан ёрдам уюштиришлари керак.

А. АБДУРАҲИМОВ.

Юзцентнерчилар ҳаракатига қўшилган илғор бригада

Ўртасарой районидаги Сталин номли колхознинг ўртоқ Пўлат Ўтбосаров бошлиқ бригада а'золари ғўза парваришини намунали ўтказаётирлар. Бригаданинг кўпчилик а'золари текис гуллаётган ғўза қатор ораларини кетмон блан сифатли чопиқ қилмоқдалар. Илғор сувчилар эгатларга сувни най усулида қўймоқдалар. Универсалчилар ғўза қатор ораларини ҳам узунасига, ҳам кўндалангига ишлаб, бошқаларга намуна кўрсатаётирлар. Бригада а'золари шу кеча-кундузда ҳарбир шонани гулга, гулни кўсакка айлантириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Бригада а'золари ўтган йили 54 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 39 центнердан ҳосил топширган бўлсалар, бу йил 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётирлар. Ҳозир бригадада ғўзанинг учинчи комплекс парвариши тугалланди. Барча майдондаги ғўза СУЗ машинаси блан икки марта озиқлантирилди ва қондириб суғорилмоқда. Бригаданинг М. Тожиева, И. Асатиллаев ўртоқлар бошлиқ юзцентнерчи звеноларида ғўзани тез ҳосилга киритиш учун барча агротехника тадбирлари амалга оширилмоқда.

К. СУЛТОНОВ.

Ғўзани эрта ҳосилга киритиш учун курашилмоқда

Оҳангарон районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ Тожи Шамсухонов бошлиқ бригада а'золари бу йил 60 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектаридан 24 центнердан пахта бериш мажбуриятини олиб, ғўза парваришини намунали ўтказмоқдалар. Ғўзаларнинг иккинчи комплекс парвариши юқори агротехника асосида ўтказилиб, учинчи парвариш қизитиб юборилди.

Ҳайдарова ва Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ звеноларда ғўзалар 3 марта культивация, 3 марта чопиқ ва 2 марта озиқлантиришдан чиқарилди. Бу звеноларнинг а'золари 15 гектар ернинг ҳар гектаридан планидагига нисбатан 8 — 10 центнердан пахта олиш учун қўшимча мажбурият олиб, ишни янада кучайтириб юбордилар.

Колхозчилардан Моҳира Аҳророва, Лазокат Ма'мурова ва А. Тўхтақуловалар кундалик иш нормаларини 2 — 2,5 ҳиссадан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Ғўза парваришида универсалчи ўртоқ Н. Гайбердиев бригада ва звено бошлиқлари блан ҳамкорликда ишлаб, ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятни бажариш учун курашаётир. Колхозчилар механизаторларнинг меҳнатларидан жуда мамнун бўлмоқдалар. Ҳозир бригаданинг барча участкасидаги ғўзалар текис шоналаб, қийғос гуллайбошлади.

А. А'ЗАМОВ.

Мўл ҳосил етиштириш тадбирлари тўла амалга оширилсин

Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» ва Сталин номли колхозларнинг а'золари партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалиги, шу жумладан пахтачиликни ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш юзасидан ўзаро социалистик мусобақани давом этдирмоқдалар. «Қизил Октябрь» колхозида бу йил 990 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 31 центнердан, Сталин номли колхозда 1150 гектар ердан 33 центнердан пахта топширилиши керак.

Бу мажбуриятни шараф блан бажариш учун ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари парваришини намунали ўтказиш, дала ишларини ҳартарафлама пухта ташкил қилиш талаб этилади. «Қизил Октябрь» колхозининг а'золари дала ишларини ана шу талабга мослаб олиб бормоқдалар. Улар механизаторлар блан ҳамкорликда меҳнат қилиб, ҳарбир уядаги ғўзани меҳр блан парвариш қилмоқдалар.

Колхознинг бригада, звенолари ўртасида ҳам социалистик мусобақа кенг қизитилган. Колхоз правлениеси, бошланғич партия ташкилоти мусобақа шартларининг бажарилишини тез-тез якунлаб, унинг натижасини э'лон қилиб туради.

Ўртоқ Нишонгул Бўрибоева бошлиқ бригаданинг 57 гектар ердаги ғўзаси, айниқса, яхши ривожланиб, ҳозир текис гулламоқда. Гектаридан 35 центнердан ҳосил олиш учун курашаётган ўртоқ Норхўжаев бошлиқ бригада а'золари ҳам мажбуриятни ошириб бажариш учун курашмоқдалар. Ғаффоров, Мирзаев, Яратов, Олдаев, Эрисметова ўртоқлар бошлиқ мусобақалош бригада, звеноларнинг ғўзалари ҳам вақтида озиқлантирилди, учинчи марта парвариш қилинаётир. Умуман олганда колхозда ғўза ҳозиргача икки марта сифатли чопиқдан чиқарилди, учинчи культивация тамомланиб, тўртинчиси давом этаётир. Озиқлантириш, ғўзани суғориш тўғри ташкил этилган, культивация чопиқ ишлари бирбирига боғлаб олиб борилмоқда. Шунинг учун кунлик график бажарилиб, колхозда ғўза парваришининг ҳар цикли 12 — 13 кунда тугалланмоқда.

Ғўзани культивация қилишда мусобақалош ака-ука Алиқуловлар бригадасининг универсалчилари техникадан унумли фойдаланишда ғоят яхши натижаларга эришаётирлар. Минг гектарчилар мусобақасига қўшилган илғор универсалчи ўртоқ Исҳоқов ҳозиргача 700 гектардан ортиқ ердаги ғўзани сифатли культивация қилиб берди. Ма'муров, Искандаров, Маназаров сингари универсалчилар ҳар куни 12—15 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Улар 451 гектар ердаги ғўзани кўндалангига икки марта культивация қилдилар.

Колхоз правлениеси, бошланғич партия ташкилоти далада ишловчилар учун қулай маданий-маиший шароит яратиб берган. Кўпчилик бригада а'золари дала шийпонларида тунаб ишламоқдалар.

Аммо мусобақалош Сталин номли колхоздаги аҳвол «Қизил Октябрь»дагига мутлақо ўхшамайди. Бу колхозда ғўза парвариши жуда ёмон олиб борилаётир. Колхозда меҳнат интизоми бўшашиб кетган, меҳнатни тўғри ташкил қилиш ва ҳисобга олиш яхши йўлга қўйилмаган. Звено принципи бузилган, колхозчилар эртага қаерда, нима иш қилишларини билмайдилар; улар бугун бу бригадада, эртага у бригадада ишлайдилар. Шунинг учун экин эгасизлантирилган, ишнинг сифати ва сур'ати паст. Масалан, колхознинг Шокир Юсупов бошлиқ бригадасида ғўзанинг аҳволи ҳаддан ташқари ёмон. Кўпчилик ердаги ғўзани ўт босиб кетган. 6 гектар ердаги ғўза бир марта чопиқ қилинган, холос. Меҳнат тўғри уюштирилмаганлиги, раҳбарлик ва контрольлик йўқлиги натижасида меҳнат унуми паст, сифати ёмон: чопиқ қилинган ердан эртаси куниёқ яна ўт кўкармоқда. Полевод Раҳмонов, бригада бошлиғи Юсупов, агрономлар Носиров, Абдувалиев ўртоқлар ишга жуда мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. Меҳнат ҳам тўғри ҳисобга олинмаётир. Ҳарбир колхозчининг қилган иши алоҳида текшириб қабул қилинмай ҳаммага баравар меҳнат куни ёзилади. Колхозчи Орипова 25 эгатни чопгани ҳолда, табельчи Иброҳимов «13 эгат чопди» деб ёзиб қўйган. Бу нуқсонлар колхозда меҳнат интизомининг яна пасайишига сабаб бўлмоқда.

Шундай қилиб, Сталин номли колхозда ғўза парвариши мўл ҳосил етиштириш талабларига мутлақо жавоб бермайди. Ғўзани культивация, чопиқ қилиш, озиқлантириш, суғоришда агротехника қоидаларининг бузилиши каби ярамас ҳоллар барча бригадаларда ҳукм сурмоқда. Шунинг учун колхозда ғўза ўсиш ва ривожланишдан кейинда қолмоқда.

МТСнинг бу колхозда хизмат қилаётган Холматов, Расулев, Шейко ўртоқлар трактор бригадалари ҳам техникадан жуда ёмон фойдаланмоқдалар. Тракторлар тез-тез бузилиб ишламай ётади, шунинг учун унум паст. 13 «универсал» блан бир кунда атиги 52 гектар ердаги ғўзанинг культивация қилинганлиги бунга яққол мисол бўлаолади. Аммо МТС дирекцияси техника ёрдамини яхши йўлга қўймаётир.

Яқинда «Қизил Октябрь» колхозининг а'золари Сталин номли колхоз а'золарига хат блан мурожаат қилиб, уларнинг мусобақада орқада қолаётганликларини кўрсатиб, камчиликларни тузатиш тўғрисида бирқанча маслаҳатлар бердилар.

Сталин номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти колхозчилар блан бирга мусобақалош «Қизил Октябрь» колхозидан олинган мактубни муҳокама қилиб, уларнинг танқидини тўғри деб топдилар. Колхоз а'золари мусобақалошларнинг маслаҳатларини амалга ошириш тадбирларини белгиладилар.

Броқ, тадбирлар белгилаш, қарор чиқариш блан масала ҳал бўлмайди, балки бу тадбирларни кунт блан амалга ошириш керак. Сталин номли колхоз а'золари «Қизил Октябрь»ли ўртоқларнинг тажрибасидан тўла фойдаланиб чопиқ, культивация, ғўзани суғориш ҳамда озиқлантириш ишларини тезлаштиришлари, умумий юксалишга эришишлари зарур.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

Колхозларда сигирлар маҳсулдорлигини оширайлик

М. ҒУЛОМОВ

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг секретари

Областимиз колхозлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорини амалга ошириб, мас'улиятли ва фахрли вазифани бажаришлари, я'ни яқин йиллар ичида сут, гўшт, жун ва тухум етиштиришни анча кўпайтиришлари лозим.

Областимиз колхозларида 1960 йилда сут маҳсулоти 1954 йилга нисбатан 4,6 баравар кўпайиши керак. Ҳар юз гектар ер майдони ҳисобига 63,1 центнердан сут олиниши ва қўлда боқилаётган ҳарбир сигирдан ўрта ҳисобда 1300 литрдан сут соғиб олиниши зарур. Ишлаб чиқилган перспектив планга мувофиқ колхозларимиз шу йилнинг ўзидаёқ чорвачилик маҳсулоти етиштиришни кескин оширишлари, ҳарбир фермада сигирлардан кўп сут соғиб олишлари керак.

Областимизнинг илғор колхоз ва совхозлари ўзларининг ички резервларини ва имкониятларини тўла ишга солиб, 1957 йилдаёқ 1960 йил учун белгиланган миқдорда сут етиштириш учун курашмоқдалар.

Ўтган 8 ой мобайнида колхозларда сигирлардан соғиб олинган сут миқдори 156 килограмм ошиб, ҳарбир сигирдан 1954 йил 1 июньгача соғиб олинган 268 килограмм ўрнига 424 килограммни ташкил этди.

Сигирлар қўлда боқишга ўтказилиши, уларнинг парвариши ва асрашни яхшилаш ҳисобига, фермаларда сигирлар сони кўпайиши, соғилган ва сарф этилган сутни ҳисобга олиш ишларининг тартибга солиниши сут маҳсулотини кўпайтириш имкониятини яратди.

Шу ўтган давр ичида колхозларимизда 9915 бош сигир қўлда боқишга кўчирилди. Қора молларни қўлда боқишга кўчирган колхозлар комплекс тадбирларни амалга оширдилар, чорвачилик илғорлари тажрибасидан кенг сур'атда фойдаландилар, натижада сигирларнинг сути кўпаймоқда.

Калинин районидаги колхозлар 8 ой давомида ҳарбир сигирдан 897 литр, Орджоникидзе район колхозлари 786 литр, Янгийўл район колхозлари 667 литр, Қорасув район колхозлари 697 литрдан сут соғиб олдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Ортиқов раислик қилиб келаётган Янгийўл районидаги Сталин номли колхозда қўлда боқилаётган ҳарбир сигирдан 8 ойда ўртача 1726 литр, шу райондаги Свердлов номли колхозда (раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Шораҳмедов) 1511 литр, Калинин районидаги Сталин номли колхозда (раиси ўртоқ Мирзаев) 1667 литр, шу райондаги Ворошилов номли колхозда (раиси ўртоқ Абдуллаев) 1182 литр, Тошкент районидаги Молотов номли колхозда (раиси ўртоқ Саидов) 1184 литрдан сут соғилди. Тошкент районидаги Каганович номли, Сталин номли, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозларида ҳам шу муддат ичида ҳарбир сигирдан соғиб олинган сут миқдори бир минг литрдан ошиб кетди.

4-нчи «Вревский» совхозида (директори ўртоқ Ставной) 8 ой давомида қўлда боқилаётган ҳарбир сигирдан 3258 литрдан сут олинди. Сигирлардан шу хилда кўп маҳсулот олиб келаётган яна бир қанча колхоз ва совхозларни кўрсатиш мумкин.

Ҳарбир сигирдан 8 ой давомида 2000 литрдан кам бўлмаган миқдорда сут соғишга эришаётган сут соғувчилар ҳам кўп. Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг сут соғувчиси ўртоқ Фотима Яхёева 7 ой давомида ўзига бириктирилган 13 сигирнинг ҳарбиридан 2936 килограммдан сут олди. Шу райондаги Свердлов номли колхоз а'зоси К. Толмачева ўзига топширилган 13 сигирнинг ҳарбиридан 2615 литрдан сут соғиб топширди. Қорасув районидаги Жданов номли колхознинг соғувчиси ўртоқ Зинаида Добравольская, Калинин районидаги Ворошилов номли колхознинг соғувчиси ўртоқ Бўри Исҳоқовалар ҳам сигирлар сутини кўпайтириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини шараф блан бажариш учун курашмоқдалар.

Илғор район ва колхозларнинг тажрибаси шуни кўрсатадики, қайси жойда колхоз ва МТСларнинг раҳбарлари, партия ва совет ташкилотлари ходимлари чорвачиликни ривожлантиришга чинакам киришиб, ўзларидаги барча имконият ва резервлардан тўғри фойдалансалар шубҳасиз яхши натижаларга эришадилар.

Броқ, айрим хўжаликларнинг эришган ютуқлари ҳечқандай ўзибўларчилик кайфиятини тудирмаслиги керак. 1954 йилда область колхозлари сигирлардан сут олиш тўғрисида берилган топшириқни ҳам бажараолмадилар: ҳарбир сигирдан 750 литр ўрнига 522 литрдан сут соғиб олинди. Илғор колхозларимиз 1954 йилда ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер, яйлов ва пичанзорлар ҳисобига юз центнер ва ундан ҳам кўпроқ сут олганлари ҳолда областимиз бўйича ҳар юз гектар ер ҳисобига ўрта ҳисобда 13.4 центнердан сут олинди. Ховос, Оҳангарон районлари эса бундан ҳам кам сут олдилар.

Оҳангарон, Пискент, Паркент, Бўка ва бир қатор бошқа районлардаги кўпгина колхозларда сигирлар тўла равишда қўлда боқишга кўчирилмаган. Бирқатор колхозларда сигирларни қўлда боқишга расмият блан қараб, улар учун нормал шароит яратиб берилмаган. Ховос районидаги Охунбобоев номли колхозда (раиси ўртоқ Марқаев) қўлда боқишга кўчирилган сигирларни парвариш қилиш ва боқиш учун мувофиқ шароит яратилмаган. Сигирлар фақат сомон ва сифатсиз ҳашак блангина боқилиб, орадан 23 кун ўтгандан кейин яна уларни илгаригича далага ёйиб боқабошлаганлар. Улар бунга, сигирлар гўё қўлда боқилгани учун озаётир, деб баҳона кўрсатганлар.

Сигирлар яхши боқилмаганлиги учун Оҳангарон районида оғилда асралаётган ҳарбир сигирдан 8 ой ичида 200 литр, Пискент районида 248 литр, Ховос районида 254 литрдан сут соғилган, холос. Оққўрғон районидаги Ленин номли колхозда 8 ойда ҳарбир сигирдан атиги 122 литр, Жданов номли колхозда 171 литр, Бўка районидаги Карл Маркс номли колхозда эса 136, «Ленинизм» колхозида 165 литрдан сут олинган. Демак бу колхозларда сигирлар кунига 350—700 граммдан сут берган.

Кўпгина колхозларнинг шўринг қургур раҳбарлари ўзларининг ёмон ишларини фермадаги сигирларнинг насилдор ва маҳсулдор эмаслиги блан оқлашга уринаётирлар. Бу хил да'воларнинг қанчалик асоссиз эканлигини қуйидаги мисоллардан кўриш мумкин. Масалан, Қорасув районидаги Жданов номли колхозда 1 июньгача ҳарбир сигирдан 1052 литр сут соғилган бўлса, Оҳангарон районидаги Каганович номли колхозда 225,2 литрдан сут соғиб олинган. Бунда Каганович номли колхознинг Жданов номли колхозга қараганда ем-хашак жиҳатидан анча бақувват эканлигини ҳам э'тиборга олиш керак. Демак, иш молларнинг насилдор бўлиш-бўлмаслигида эмас, балки ферма ишларини тўғри ташкил этиш, чорвачиликка муҳаббат блан, кунт блан муносабатда бўлишдадир.

Кўпчилик колхозларда ҳали ҳам сутни ҳисобга олиш тўғри йўлга қўйилмаган. Кўпинча бузоқлар эмизилиб боқилади, натижада сут бемўлжал — ҳисоб-китобсиз сарф этилади. Ба'зи колхозларда, масалан Юқоричирчиқ районидаги Жамбул номли, Қуйичирчиқ районидаги Энгельс номли колхозларда ҳарбир сигирнинг сути алоҳида-алоҳида ҳисобга олинмасдан, балки соғувчига беркитилган бир группа сигирнинг сути умумий тарзда ҳисобга олинади.

КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми МТС, колхоз ва совхоз ходимлари олдига ем-хашак ба'засини ҳар тарафлама кенгайтириш ва мустаҳкамлаш вазифасини қўйди. Акс ҳолда чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш мумкин бўлмайди. Шунга қарамасдан кўпгина МТС ва колхозларнинг раҳбарлари ем-хашак базаси яратиш ва уни мустаҳкамлаш, айниқса сигирлар учун ширали хашаклар тайёрлаш тўғрисида етарли ғамхўрлик қилмаётирлар.

Колхозларда ем-хашак базасини мустаҳкамлашнинг муҳим воситаларидан бири маккажўхори экин майдонини кескин кўпайтиришдир. Бунинг учун имкониятлар бор, лекин бу тадбир яхши амалга оширилмаётир. Планда белгиланган 15 минг гектар маккажўхоридан 25 июньгача 13 минг 434 гектари ёки 89,5 проценти экилган. Маккажўхори экишда Калинин, Тошкент, Бекобод ва бошқа районлардаги колхозлар айниқса орқада қолаётирлар, бу экинни парвариш қилиш ҳам яхши уюштирилмаган.

Кўпгина колхозларда ҳашаки илдизмева экинлари экиш, беданинг биринчи ўрими ҳам ҳали тугалланмаган. Ўрилган, лекин йиғиштирилмаган, ғарамга босилмасдан, далада чочилиб ётган бедалар раҳбарларнинг ғоят даражада ёмон ишлаётганлигини кўрсатади.

Бу йил табиий пичанзор ва яйловларда ўтнинг унчалик яхши эмаслигини э'тиборга олиб, областимиз колхозлари маккажўхори ва оқжўхори экин майдонларини янада кенгайтиришлари — қўшимча 15 минг гектар ерга маккажўхори экишлари зарур.

Колхозларимиз яқин кунларда маккажўхорини силослашга киришадилар. Бу йил колхозларда 2 юз минг тонна жўхори пояси ва сўтаси, шунингдек бошқа кўкатлардан силос босилиши керак. Бу жуда мас'улиятли ва мураккаб вазифадир. Хусусан, кўпгина колхозларимиз бу йил биринчи марта силос тайёрлайдиган бўлганликлари учун уларга ёрдам беришга тўғри келади.

Броқ колхозларда силос иншоотлари қурилишининг ҳозирги бориши анча ташвишлидир. 20 июньгача қурилиши керак бўлган ҳамма иншоотлардан атиги 230 таси, я'ни 15555 тонна силос сиғадиган иншоот қурилган. Агар силос иншоотлари қурилишини жадаллаштириш учун тегишли тадбирлар кўрилмаса, кўпгина колхозлар зарур миқдорда силосни ўз вақтида босиб ололмайдилар.

Силос иншоатлари қурилишининг секин бораётганлиги учун МТСлар ҳамда колхозларни оталикка олган айрим саноат корхоналари ҳам айиблидирлар. Улар силос босиладиган траншеяларни қазийдиган машиналардан фойдаланишни та'мин этмаётирлар. Ишимиздаги бу жиддий камчиликлар КПСС Марказий Комитети январь Пленуми томонидан қўйилган вазифаларнинг бажарилишига халақит бериши турган гап. Вазифа, камчиликларни тезда йўқотиб, ишимизни ҳартарафлама тузатиб олишдан иборатдир. МТС директорлари, колхоз правлениелари, қурилиш ташкилотлари силос иншоатлари қурилишини ўз вақтида тугаллаш учун бутун тадбирларни кўришлари керак. Ҳарбир колхозчи, МТС механизатори силос иншоотлари қурилиши ва молларни етарли миқдорда ем-хашак блан та'мин этиш учун жавобгар эканликларини ҳис этишлари лозим. Бунинг учун ташкилотчилик ва кенг тушунтириш ишларини олиб бориш зарур. Колхоз ва МТСлардаги барча коммунистлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари бу ишларни амалга оширишда ғайратга-ғайрат қўшиб, ташаббус кўрсатиб меҳнат қилишлари керак.

Ем-хашак экинларини ўриб йиғиштиришда ва уларни силослашга тайёрлашда МТС ва колхозлардаги барча ўрим машиналари, асбоблари, шунингдек, силосқирқар, паҳолқирқар машиналардан тўла фойдаланиш зарур.

Фермаларда сигирларнинг етарли бўлишини та'минлаш, улар учун биринчи навбатда зоти яхшиланган сигирларни танлаш, селекцион ва зоотехник ишларни йўлга қўйиш учун ҳам зарур чораларни кўриш керак.

Областимиз колхозлари сигирларнинг энг кўпини оғил-лагерьда асраш системасига кўчиришни тезда тугаллашлари, мавжуд яйловлардан тўғри фойдаланишлари, кўкат конвеер ташкил қилишлари, сигирларни кеч кузгача ширали ем-хашак блан та'минлашлари, бунинг учун махсус хашак экинлари экишлари керак.

Соғиб олинган ва сарфланган сутни ҳисобга олиш ишини қат'ий яхшиламоқ, ҳамма ерда бузоқларни эмизмасдан боқиш керак.

Жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг махсулдорлигини ошириш кўп жиҳатдан меҳнатни тўғри уюштириш ва фермаларда кун тартибини тўғри белгилашга, шунингдек чорвачиликда колхозчиларга қўшимча ҳақ тўлаш тўғрисидаги қоидаларни ҳарбир соғувчи, мол боқар ва подачининг онгига етказишга боғлиқдир.

Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, МТС директорлари, қишлоқ хўжалик мутаҳассислари, чорвачилик ходимлари, ем-хашак бригадалари а'золари, колхоз правлениелари ўз ишларини шундай қуришлари керакки, чорвачилик йили охиригача қолган ойларда областимиз колхозлари социалистик мусобақада олган мажбуриятларини шараф блан бажарсинлар. КПСС Марказий Комитети январь Пленуми томонидан қўйилган вазифани бажаришни та'мин этадиган даражада сут олишга эришайлик.

Ҳиндистон Бош министри Ж. Неру Белградга келди

БЕЛГРАД, 30 июнь. (ТАСС). Бугун Ҳиндистон Республикасининг бош министри Жавоҳарлал Неру Югославия президенти Иосип Броз-Титога расмий жавоб визити блан Белградга келди.

Земун аэродромида Ҳиндистон бош министри Неруни Югославия президенти И. Броз-Тито, иттифоқ халқ скупшчинасининг раиси М. Пьяде, иттифоқ ижроия вечеси раисининг ўринбосарлари Э. Кардель, А. Ранкович, С. Вукманович, Р. Чолакович, Македония халқ скупшчинасининг раиси Л. Колишевский, Черногория халқ скупшчинасининг раиси Б. Иованович, Сербия ижроия вечесининг раиси И. Веселинов, давлат секретарьлари, иттифоқ халқ скупшчинасининг депутатлари, жамоатчилик вакиллари кутиб олдилар.

Югославия ва Ҳиндистон миллий байроқлари блан безатилган аэродромга фахрий қоровул қўйилди ва давлат гимнлари ижро этилди.

Аэродромда Неру микрофон олдида Югославия халқларига қарата табрик нутқи сўзлади.

Бугун кечқурун соат 6 да Ҳиндистон Республикасининг бош министри Неру Авалда нома'лум солдатнинг қабрига гулчамбар қўйди.

ЮГОСЛАВИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ СОВЕТ АВИАЦИЯСИ КУНИ БАЙРАМИДА ҚАТНАШИШ УЧУН ЖЎНАЙДИ

БЕЛГРАД, 30 июнь. (ТАСС). Югопресс агентлиги билдиради: СССР Мудофаа министрлигининг таклифига мувофиқ, Югославия ҳарбий-ҳаво кучлари делегацияси совет авиацияси байрами кунида қатнашиш учун 1 июльда Москвага жўнайди. 6 кишидан иборат делегацияга Югославия ҳарбий-ҳаво кучлари қўмондони генерал подполковник Зденко Улепич бошчилик қилади. Делегация Совет Иттифоқида қарийб 10 кун меҳмон бўлади.

ЧЕТ ЭЛЛАР БЛАН МАДАНИЙ АЛОҚА ҚИЛУЧИ БУТУНИТТИФОҚ ЖАМИЯТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МЎҒУЛИСТОН ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

29 июньда чет эллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамияти делегацияси Совет Иттифоқи блан маданий алоқа қилучи Мўғулистон жамиятининг таклифига мувофиқ Улан-Баторга жўнаб кетди. Делегацияга РСФСР Маданият министрлиги маданий-оқартув муассасалари бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ И. Т. Колоколкин бошчилик қилади.

Делегация Мўғулистон-Совет дўстлиги ойлигида қатнашади. (ТАСС).

СССР маориф ходимлари делегацияси халқаро конференцияга жўнаб кетди

СССР маориф ходимлари делегацияси маориф масалалари юзасидан ўтказиладиган XVIII халқаро конференцияда қатнашиш учун 30 июньда Москвадан Жанвага жўнаб кетди. Бу конференция 1955 йил 4 июльда бошланиб, 12 июльгача давом этади. Делегация составида қуйидагилар бор: РСФСР маориф министрининг биринчи ўринбосари Л. В. Дубровина (делегация раҳбари), Эстония ССР маориф министри В. К. Оя, РСФСР маориф министрлиги педагогика олий ва ўрта ўқув юртлари бош бошқармасининг бошлиғи А. Г. Орлов, РСФСР Педагогика фанлари академияси бадиий тарбия илмий-текшириш институти илмий қисми директорининг ўринбосари Н. П. Сакулина.

Айни вақтда халқаро конференцияда Украина ССР делегацияси (раҳбари — Украина ССР маориф министрининг ўринбосари Ф. Г. Дудник) ва Белоруссия ССР делегацияси (раҳбари — Белоруссия ССР маориф министрининг ўринбосари С. А. Умрейко) жўнаб кетди.

Конференцияда 1954 — 1955 ўқув йилида халқ маорифининг аҳволи тўғрисидаги, халқ маорифига маблағ чиқариш ҳақидаги, болаларни эстетик тарбиялаш тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинади.

Жанвага «СССРда халқ маорифи» деган махсус виставка юборилди. (ТАСС).

Покистон-Афғонистон муносабатларига доир

КАРАЧИ, 30 июнь. (ТАСС). Покистон блан Афғонистон ўртасидаги муносабатларни тартибга солиш юзасидан бу икки мамлакат ўртасида олиб борилган музокаралар барбод бўлганлиги расмий суратда ма'лум бўлиб қолганидан кейин, Покистон матбуоти Афғонистонга қарши яна кампания бошлади.

«Доон» газетасининг ёзишича, Покистон ҳукумати Афғонистонга нисбатан қандайдир «қат'ий ҳаракат қилиш плани»ни қараб чиқмоқда. Бу план «яқин орада амалга оширилади». Бу план «биринчи қадам» сифатида дипломатия муносабатларини узиш ва Афғонистон—Покистон чегарасини ёпиб қўйишни кўзда тутар эмиш.

Покистон блан Афғонистон ўртасидаги савдо-сотиқ ҳозир тамомила тўхтаб қолган.

Бирма бош министри У Ну Вашингтонга келди

ВАШИНГТОН, 30 июнь. (ТАСС). Кеча Бирма бош министри У Ну тўрт кунлик расмий визит блан буерга келди.

Ҳиндистон Коммунистик партияси Марказий комитетининг пленуми

ДЕҲЛИ, 30 июнь. (ТАСС). Деҳлида 14 июньдан 26 июньгача Ҳиндистон Коммунистик партияси Марказий комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум ўз ишларини тамомлаганлиги муносабати блан Ҳиндистон компартияси Марказий комитетининг бош секретари Ажой Гхош матбуот конференциясида ахборот э'лон қилди. Бу ахборотда, жумладан, қуйидагилар айтилади: «Коммунистик партия тинчлик ишига ва халқаро кескинликни юмшатиш ишига ёрдам бериш учун Ҳиндистон ҳукумати томонидан кўрилган тадбирларни қўллаб-қувватлайди. Марказий комитет пленуми Бандунг конференциясининг қарорларини Осиёда тинчлик учун ва Осиёнинг озодлиги учун кураша Осиё мамлакатлари халқларининг бирлигини вужудга келтириш йўлида қўйилган катта қадам деб характерлади. Пленум Неру блан Булганиннинг баёнотини табриклади. Бу баёнот Ҳиндистон блан СССР ўртасидаги дўстлик алоқаларини мустаҳкамлайди ва уруш олови ёқучиларга қарши курашда кучли қуролдир. Осиёда тинчлик ва бирлик йўлидаги оммавий ҳаракатни янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаш, бу ҳаракатда ишчилар синфи ва деҳқонларнинг амалий иштирок қилишини та'минлаш ҳамда тарихий беш принципни қўллаб-қувватламоқ учун ва империалистларнинг ҳарбий тадбирларига қарши курашмоқ учун партиялар вакилларининг кенг бирлигини вужудга келтириш, — деб та'кидлади Марказий комитет, — демократик кучларнинг ва Компартиянинг энг муҳим ҳаётий вазифаларидан биридир. Марказий Комитет партиянинг барча ташкилотларини атом қуролига қарши чиқарилган Вена мурожаатига имзо тўплашни кучайтиришга чақирди».

Компартия Марказий комитети Гоа аҳолисини озод қилиш йўлидаги ҳаракатни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаётганлигини билдирди.

Компартия Марказий комитети пленумининг якунлари тўғрисидаги ахборотнинг катта қисми партиянинг Ҳиндистоннинг ички сиёсий ва иқтисодий ҳаёти соҳасидаги ишлари программасига бағишланган.

Эйзенхауэр ҳузурида матбуот конференцияси

ВАШИНГТОН, 29 июнь. (ТАСС). Эйзенхауэр матбуот конференциясида сўзлаб, АҚШ қуролсизланиш соҳасида Жанва кенгашига қадар бирор конкрет программага эга бўлишни мўлжалламайди деди.

Совет «сателлитлари» тўғрисида декларациялар блан чиқиш ҳақида конгрессда қилинган бирқанча таклифларга тўхталиб, Эйзенхауэр, менинг позициям бирнеча марта баён қилинган эди ва бу позиция шундан иборатки, мазкур давлатлар ўзларини бошқариш формасини эркин белгилайолмагунларича дун'ёда ҳақиқий тинчлик бўлиши мумкин эмас, деди. Броқ Эйзенхауэр бу хил таклифларнинг чек-чегараси бор деб огоҳлантирди ва декларацияларда уруш провокациясидан сақланиш керак деб айтди.

Тўрт давлат кенгаши ҳақидаги биринчи саволда, кенгашда ким ҳозир бўлади ва делегация қачон жўнайди, деб сўралган ва шу ҳақда ахборот бериш илтимос қилинган эди. Эйзенхауэр бунга жавоб бериб, ўзининг жума куни кечқурун ёки, эҳтимол, шанба куни кундузи жўнаб кетиш ниятида эканлигини чунки Жанвага қулай соатда, эрталаб, якшанба куни етиб боришни истаганлигини айтди. Эйзенхауэрнинг сўзига қараганда, кенгашда чекланган сонда озгина киши ҳозир бўлади, деб қарор қилинган. Сўнгра Эйзенхауэр Америка делегациясининг состави ҳақида ахборот берди.

Мухбирлардан бири, Эйзенхауэр қандай деб ўйлайди, Булганин Совет ҳукумати «номидан гапираоладими» ёки Эйзенхауэр кенгашда Хрушчев ва Жуков ҳам ҳозир бўлади, деб ўйлайдими, деган саволни берган эди. Эйзенхауэр бундай деди: ҳозирги вақтда бу масала бошни қотирмоқда. Бу группада кимнинг ҳукмрон та'сирга эга эканлигини ҳечким билмайди. Лекин шуни эсда тутиш керакки, хилма-хил идора формалари мавжуд, ҳамма давлатлар бошлиқлари ҳам ҳукумат бошлиғи бўлабермайди ва бундай кенгашга худди шундай мансаблардаги кишилар тўпланадилар деб умид қилиб бўлмайди. Броқ, Эйзенхауэр кенгашда қарорлар қабул қилиш учун ваколати бўлган кишилар ҳозир бўлар деб умид қилганлигини айтди.

Эйзенхауэрдан кенгашда ижобий натижаларга эришилишига қанчалик оптимистик қараганлиги ҳақида ахборот бериши сўралган эди. У бундай деди: менинг фикримча, бутун дун'ё шу жумладан АҚШ ҳам, мана бу хил кенгаш йўли блан ҳаммамизнинг умумий ниятларимизни аниқлашга уриниб кўриш соҳасида янги имкониятга эга бўлишга сазовордир. Ана шу метод ёрдами блан проблемаларни янги йўлларга тўғрилаб юбориш ва, ниҳоят, кескинликни юмшатиш воситаларини топиш йўллари аниқланиши мумкин.

Сиз қуролсизланиш соҳасида Жанва кенгашига қадар бирор «конкрет» программага эга бўлаоласизми, деб берилган саволга Эйзенхауэр салбий жавоб қайтарди. У, таклифларни тайёрлаш узоқ давом этади ва қийин бўлади, бу таклифлар узил-кесил ишлаб чиқилмагунча ҳамда ҳукумат томонидан тўла қўллаб-қувватланмагунча ҳеч нарса э'лон қилинмайди, деб илова қилди.

Кенгашни тамомлаш муддати ҳақида бирор битимга келиндими деб берилган саволга жавобан Эйзенхауэр бундай деди: менга бу нарса ма'лум эмас. Менинг вазифаларим кенгашда ўтказаоладиган вақтимни чеклаётир, албатта. Эйзенхауэр, мен бундай позицияни тутишим блан ақли роса кишиларнинг менга нисбатан ёмон пропаганда юргузишларига сабаб бўламан деб ўйламайман, деди.

Мухбирлардан бири, сиз (Эйзенхауэр) БМТнинг Сан-Франсискодаги сессияси натижасида юқори доирада ўтказиладиган кенгашга бирмунча ишонч блан қарайсизми, деб сўраган эди. Эйзенхауэр бунга жавоб бериб, ортиқча катта умид боғлашга интилмаётганлигини айтди. Совет Иттифоқининг позициясида қандайдир ўзгариш юз берганлиги равшан, деди у. — Агар бу ўзгариш умумий муносабатларни енгиллаштирса, бу ҳол, правардида, умумий ситуацияга та'сир қилиши лозим. Марксистик доктрина тарафдорларини ҳечким бу доктринадан воз кечган деб ҳисобламайди, шунинг учун биз эҳтиёткорлик кўрсатишимиз керак. Броқ, агар одамларни хавф-хатардан ва кескинликдан қутқазиш воситаларини топиш мумкин бўлса, биз бу воситаларни максимал даражада ўрганмоғимиз лозим. БМТ сессияси натижасида, деди ўз сўзининг охирида Эйзенхауэр, мен шуни пайқадимки, бу соҳадаги умидимиз бундан бирқанча вақт илгари бўлганига нисбатан анча ошди.

Бир мухбир савол бериб, модамики, Жанвада ҳечқандай қарор қабул қилинмас экан ва кенгаш суҳбатлардан иборат бўлар экан, Эйзенхауэр қандай деб ўйлайди, бу тўғрида хабардор қилиб туриш учун нима қилиш керак, деб сўради. Эйзенхауэр бундай деб жавоб берди: мен кенгашда мутлақо ҳечқандай қарорлар қабул қилинмайди деб айтишни истамаган эдим. Мен проблемаларни батамом ҳал қилиб қарорлар чиқаришни умид қилмайман, аммо бу проблемаларга қандай ёндошиш кераклиги ҳақида қарорлар қабул қилиниши мумкин. Ошкора ахборотга тўхталиб, Эйзенхауэр бу соҳада якунловчи стандарт ахборотга кўра, кўпроқ нарса қилинади деб умид билдирди. Эйзенхауэр ўз юртига қайтиб келишда йўл-йўлакай бирон жойга бориш эҳтимолини рад этди.

Беринг денгизида юз берган можарони шарҳлаб бериш ҳақидаги илтимосга жавобан Эйзенхауэр, бу сиёсий масала эмас, маҳаллий аҳамиятга эга бўлган воқиа деб ишонганлигини айтди. Эйзенхауэр об-ҳаво ёмон эди, бошқа факторлар ҳам, бу воқиа маҳаллий аҳамиятга эга бўлган ва қисман англашмовчилик натижасида юз берган, деган таассурот қолдираётир, деди. Эйзенхауэр, бу можарода Совет ҳукуматининг тутган позицияси ўтган можародагига нисбатан жуда умидвор қилади, деди.

Мухбирлардан бири, конгресс доираларидан олинган ма'лумотларга кўра, конгрессда «сателлитлар»га нисбатан тутилиши лозим бўлган позицияни баён қилиб беручи резолюция таклиф этиш нияти бор экан деди ва Эйзенхауэр бундай резолюцияни қўллаб-қувватлармиди, деб сўради. Президент бунга жавоб қайтариб, менга бу таклиф ҳақида ҳечнарса ма'лум эмас, лекин менинг позициям бирнеча марта баён қилиб берилган, бу позиция шундан иборатки, мазкур давлатлар ўзларини бошқариш формасини эркин равишда белгилаб олмагунларича, дун'ёда чинакам тинчлик бўлиши мумкин эмас, деди.

Мухбир ўтган ҳафтада вакиллар палатасида «коммунистик империализм ва колониализм» ҳақида резолюция қабул қилинганлигини эслатиб, Эйзенхауэр бу резолюцияни қўллаб-қувватлайдими, деб сўради. Эйзенхауэр, мен бу резолюция ҳақида эшитганим йўқ, лекин умуман айтганда бу хилдаги ҳарбир баёнотда хилма-хил ўзгаликлар, шунингдек чигалликлар бўлади, деди. Эйзенхауэр, бунда қанчалик узоққа ўтиш таклиф этилади, деган риторик саволни берди ва биз уруш э'лон қилмаяжакмиз деди. Эйзенхауэр бу хил тадбирларда эҳтиёткорлик блан иш кўришни талаб этиб, провакацион методларни эмас, балки тинч методларни қўлланиш керак деди.

Эйзенхауэр ўзаро хавфсизликни та'минлаш тўғрисида ҳозирги вақтда вакиллар палатаси муҳокамасида бўлган қонунга тўхталиб, бу программани сақлашни талаб этди, чунки бу программанинг натижалари шунчалик самарали бўлдики, ҳатто Совет Иттифоқининг позицияси аниқ-равшан ўзгарганда ҳам бу программадан воз кечиш керак эмас деди.

Эйзенхауэр атом энергиясидан тинчлик мақсадларида фойдаланишнинг афзалликларини реклама қилиш мақсадида атом двигатели ўрнатилган юк кемаси қуриш ҳақидаги таклифни ёқлаб чиқди (бу таклифни конгресс рад этса керак).

Эйзенхауэр шу муносабат блан АҚШ ва Совет Иттифоқи ўртасидаги пропаганда курашига тўхталиб, «совуқ муносабатлар уруши» шиоридан воз кечишни таклиф этди ва «тинчлик учун уруш» шиорини қабул қилишни таклиф этди. Эйзенхауэрнинг айтишича, «тинчлик учун уруш»да АҚШ ютиб чиқиши лозим.

Эйзенхауэр матбуот конференцияси бошланиши блан Бирма бош министри У Нунинг АҚШга келганлигидан мамнун эканлигини айтиб ўтди.

Эйзенхауэр ўзининг келгусидаги сиёсий планларига доир ҳамма саволларга жавоб беришдан бош тортди.

Францияда миллий байрамга—Бастилия ишғол қилинган кунга тайёргарлик

ПАРИЖ, 30 июнь. (ТАСС). Франция Коммунистик партиясининг Сиёсий бюроси 14 июльда миллий байрам ўтказиш, я'ни — Бастилия ишғол қилинган кунни нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилди. Қарорда уқтириб ўтилишича, бу байрам француз халқининг миллий мустақиллик ва тинчлик учун, меҳнаткашларнинг талабларини ва демократик эркинликларни ҳимоя қилиш учун олиб бораётган кураши кучайган бир вазиятда ўтказилади. Сиёсий бюро меҳнаткашларни намойишлар, митинглар ва йиғилишларда актив қатнашишга чақиради. Бу намойиш, митинг ва йиғилишлар коммунистик ва социалистик меҳнаткашлар ўртасида ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш ва тинчлик, озодлик ҳамда социал тараққиёт учун курашаётган барча демократик кучларни улар теварагига жипслаштириш шиори остида ўтиши керак.

Сиёсий бюро ўз қарорида Жазойирдаги фавқулодда ҳолатни дарҳол бекор қилишни ҳукуматдан талаб этиш зарурлигига э'тиборни жалб қилади.

Туркия, Ироқ ва Покистон ўртасида музокаралар

АНҚАРА, 30 июнь. (ТАСС). «Зафар» газетасининг билдиришига қараганда, 28 ва 29 июньда Анқарада Ироқ бош министри Нури Саид, Покистон мудофаа министри Айюбхон ва Туркия бош министри Мендерас ўртасида музокаралар бўлиб ўтган. Улар «уч мамлакатнинг манфаатларига тааллуқли» масалаларни муҳокама қилганлар.

Туркия агентлигининг билдиришича, Покистон Туркия — Ироқ пактига қўшилишда тараддудланаётганлиги сабабли музокаралар вақтида «ба'зи қийинчиликлар» рўй берган. Агентликнинг билдиришича, Покистон пактга қўшилиш учун ба'зи шарҳларни илгари сурган ва жумладан, Покистон АҚШнинг бу иттифоққа кириши заруp деб ҳисоблайди.

Исроилда янги ҳукумат

ТЕЛЬ-АВИВ, 30 июнь. (ТАСС). Исроил парламенти бош министр Моше Шарет томонидан тузилган янги ҳукуматга 32 овозга қарши 66 овоз блан ишонч билдирди. Ҳукуматга ишонч билдириш масаласи овозга қўйилганда 3 депутат бетараф қолди. Ҳукумат составида илгариги кабинетнинг ҳукумат коалициясига кирган сиёсий партиялар вакиллари бор. «Умумий сионистлар» партияси бундан мустаснодир.

«Жерузалем пост» газетасининг ёзишича, Шарет парламентда ҳукумат декларациясини баён қилиб, янги ҳукумат «илгариги кабинетнинг асосий принципларига амал қилади», деган.

Депутат Микунис янги ҳукумат Исроилнинг сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан АҚШга қарам бўлишини давом эттириш кўзда тутилиб тузилганлигини уқтириб ўтган.

ҚАМБОДЖАНИНГ АМЕРИКА БАЗАСИГА АЙЛАНТИРИЛИШИГА ҚАРШИ

ХАНОЙ, 29 июнь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлигининг билдиришига қараганда, Камбоджада чиқадиган «Прочачон» («Халқ») газетаси Қўшма Штатларнинг Камбоджани агрессия тайёрлаш базасига айлантириш планларини қораламоқда.

Яқинда, деб ёзади газета, АҚШ Камбоджага ҳарбий «ёрдам» бериш тўғрисида Камбоджа блан битим тузди. Американинг бу ҳарбий «ёрдами» кейинги йилларда Корея, Хитой, Вьетнам, Камбоджа ва Лаос халқларига кўп азоб ва кулфат келтирди. Шу сабабдан, Камбоджа халқи ўз ватанининг тақдири тўғрисида ғоят ташвишланмоқда. Камбоджа халқи шу нарсадан хавфсирамоқдаки, Американинг Камбоджадаги ҳарбий группаси америка ҳарбий штабига айланиши мумкин, Камбоджа солдатларидан эса Американинг Вьетнамга қарши агрессия тайёрлаш ва Ҳинди-Хитойда яна уруш бошлаш планларини амалга ошириш учун тўп еми сифатида фойдаланишлари мумкин.

Камбоджа халқи, деб ёзади мақоланинг охирида газета, Американинг «ёрдами»дан воз кечмоқда. Камбоджа халқи Жанва кенгаши қарорларининг амалга оширилишини талаб қилмоқда ва Осиё ҳамда Африка мамлакатларининг Бандунг конференциясида ма'қулланган тотув яшаш принципларини табрикламоқда.

Физкультура ва спорт

Тошкентдаги «Динамо» стадионида педагогика олий ўқув юртларининг республика спартакиадаси очилди. **Суратда:** 800 метрга югириш. Тошкентли **И. Кузьмин** олдинда бормоқда.

Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Октябрь район „Пахтакор“ спорт жамиятининг иши яхшиланиши керак

Октябрь район колхозларидаги «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятининг қуйи ташкилотлари ишини яхшилашда айрим колхоз раҳбарлари бирмунча дуруст иш олиб бораётирлар.

Каганович номли колхозда физкультура ва спорт ишларига катта э'тибор берилмоқда. Колхоз 22000 сўмлик ҳархил спорт инвентарьларига эга. Бу ерда футбол, волейбол, баскетбол майдончалари ташкил қилинган. Колхозчи ёшлардан 128 киши спортнинг турли хиллари бўйича шуғулланмоқдалар.

Шунингдек, Киров номли, «Сталинчи» колхозларида ҳам ёшлар ўртасида спорт ишларини ривожлантиришга алоҳида э'тибор берилаётир. Бу колхозларда спортнинг ҳархил турлари бўйича мусобақалар ўтказиб турилади.

Броқ, райондаги айрим колхозларда колхозчи-ёшлар ўртасида спорт ишларини олиб боришга бепарволик блан қаралмоқда.

Райондаги 12 та колхознинг ҳаммасида «Пахтакор» кўнгилли спорт жамиятлари тузилган. Бу жамиятларга 1128 киши тортилган. Аммо ана шу жамиятларнинг айримларида ҳечқандай иш олиб борилмаётир. Масалан, Эски қовунчи қишлоқ советидаги Калинин номли колхозда (раиси Маҳмудов, партия ташкилотининг секретари Холмирзаев) ёшларнинг спорт блан шуғулланишлари учун барча имкониятлар борлигига қарамай, колхозда спортни ривожлантиришга ўтакетган даражада мас'улиятсизлик блан қаралмоқда. 5 минг сўмлик турли спорт инвентарьлари колхоз омборида чанг босиб ётибди. Қуйи физкультура ва спорт ташкилотининг раиси ўртоқ Л. Мирзаев эса, ҳатто спорт жамиятининг қанча а'зоси борлигини билмайди. Ўз вазифасининг нимадан иборат эканлигини ҳануз тушуниб олганича йўқ.

Бундай аҳволни Хрушчев номли колхозда ҳам кўриш мумкин. Колхозда ташкил этилган спорт майдончасини ўт босиб ётибди. Колхоз спортчилари учун на асбоб-ускуна ва на кийим-кечак сотиб олинган. Бу ҳақда колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Мақсудовга мурожаат қилсангиз, у спорт ишларини яхшилаш тўғрисида кўп ва'далар қилади, броқ амалда ҳечқандай иш олиб борилмаётир. Колхоз раиси Рустамов ҳам колхозчи ёшларнинг ҳақли талабига қулоқ солмаётир.

Сталин номли колхозда эса, спорт асбоблари яроқсиз бўлиб қолган, аммо колхоз раҳбарлари (раиси ўртоқ Далибоев) спорт жамияти учун янги асбоблар сотиб олиш тўғрисида ўйламаётирлар.

Андреев номли, Маленков номли, Охунбобоев номли ва Тельман номли колхозларда қуйи физкультура ва спорт ташкилотлари номигагина бор бўлиб, фақат взнос йиғиб олиш блангина шуғулланмоқда. Физкультура ва спорт ишларидан хабарсиз бўлган кишилар қуйи ташкилотларга раҳбар қилиб белгиланган.

Октябрь районидаги кўпчилик колхозларда физкультура ва спорт ишларининг ёмон аҳволда эканлигидан «Пахтакор» спорт жамиятининг раиси ўртоқ Мирғиёсов, албатта, хабардор. Лекин, у, ўз вазифасига ниҳоятда мас'улиятсизлик блан қараб келмоқда.

Район раҳбарлари «Пахтакор» спорт жамиятининг ишидаги мавжуд камчиликларни тезда тугатишга яқиндан ёрдам беришлари ва колхозчи-ёшлар ўртасида спорт ишларини кенг ёйиш учун ҳаракат қилишлари, бу йилги республика спартакиадасида район коллективининг актив иштирок қилишига эришишлари керак.

Д. СОДИҚОВ.

Ўзбекистон биринчилиги учун ёшлар ўртасида шахмат мусобақаси

Яқинда М. Горький номли Маданият ва истироҳат боғида ёшлар ўртасида шахмат бўйича республика биринчилиги учун мусобақалар бошланди. Мусобақалар икки группадан иборат бўлиб, бир группани қизлар ташкил этади.

Ҳар икки группада ҳам 16 тадан қатнашчи бўлиб, булар республикамизнинг энг кучли шахматчи ёшларидир. Булар орасида Бутуниттифоқ мусобақаларининг қатнашчилари, биринчи разрядли Хасидовский, Қосимов, Исломов ва Коган, қизлардан Сушчева, Годжаева ва Қурбонова кабилар бор.

Мусобақанинг биринчи турида Хасидовский Мансуров устидан, Мезго Юсупов устидан ғалаба қозондилар. Ўтган икки турдан кейин эрлар группасида иккитадан очкага эга бўлган Хасидовский ва Мезга, қизлар группасида эса Сушчева блан Годжаевалар олдинда бормоқдалар. Мусобақалар 12 июльгача давом этади.

СССР блан АҚШ командалари ўртасида шахмат мусобақаси

30 июньда Союзлар уйининг Октябрь залида СССР блан АҚШ командалари ўртасидаги шахмат мусобақасининг биринчи даврасида тамом бўлмай қолган ўйинлар давом эттирилди.

Д. Бирн СССР чемпиони Геллерга қарши бўлган ўйинда ўйинни давом эттирмасдан ўзининг енгилганлигига иқрор бўлди. Д. Бирн блан Керес ўртасидаги учрашув кескин курашдан кейин дуранг бўлиб тугади. Кэждэн блан Тайманов ўртасидаги ўйин 89-нчи юришда яна кечиктирилди. Фарзин эндшпилидаги бу ўйинда Тайманов ошиқча пиёдага эга.

30 июньда Ботвинник блан Решевский ўртасида иккинчи давранинг ўйини бўлди. Рақиблар фарзин гамбитивариантларидан бирини қўлландилар. Гроссмейстерлар 32 юришга борганда ўйинни дуранг қилишга рози бўлдилар.

Шундай қилиб, мусобақанинг биринчи даврасидаги ҳисоб ҳозирча Совет Иттифоқи командаси фойдасига 5:1 бўлди. Икки ўйин тамом бўлмай қолди.

1 июльда Союзлар Уйининг Колонна залида СССР блан АҚШ командалари ўртасидаги шахмат мусобақасининг иккинчи даврасы бўлади. Ўша куни Решевский блан Ботвинник ўртасида кечиктирилган ўйин ҳам давом эттирилади. (ТАСС).

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар ижроия комитети шаҳар Советининг депутатларига билдирадики, шу йил 4 июльда соат 19 да шаҳар ижрокомининг мажлислар залида (Сталин кўчаси, уй № 29) «Тошкентда халқ маорифи» деган темада лекция бўлади. Лекцияни шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ А. Т. Тожиев ўқийди.

Тошкент шаҳар ижроия комитети.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 2 ва 3/VII да ёзги бинода — **Қароқчилар,** 3/VII да кундуз қишки бинода — **Гамлет.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/VII да кечқурун ва 3/VII да кундуз **Ўзбекистон хореография билим юртини тамомлаб чиқучиларнинг ҳисобот концерти,** 3/VII да кечқурун **Уйкудаги гўзал.**

Қишки НАВОИЙ номли (кундуз соат 12 дан кеч 6 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 5 ва 7 да) — қишки, «ИСКРА» (кеч соат 9 гача) — **Макловия.**

Қишки НАВОИЙ номли — эрталаб соат 10 да **Тайгадаги йўл,** кеч соат 6 да **Чўчқа боқучи қиз ва чўпон.**

«РОДИНА» — эрталаб соат 10 да **Пекинда совет виставкаси.**

Қишки «ИСКРА» — кеч соат 9 дан **Назар Стодоля.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Андриеш,** кеч соат 10 да **Донбасс шахтёрлари.**

Ёзги НАВОИЙ номли, «УДАРНИК», КИРОВ номли — **Макловия.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Мардлар майдони,** кечқурун **Вьетнам.**

1-нчи Сапёрная кўча, 37-нчи уйда туручи **Седа Михайловна Багдасарованинг** шу уйда туручи Олег Николаевич Косинскийдан ажралиш ҳақидаги иши Фрунзе район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор— 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими —132, Хатлар бўлими — 132, Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими—38142.

Р. 04898. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1468.